

Zhodnocení finanční situace firmy Paulín s důrazem na řízení pohledávek

Jitka Srcháčková

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Vyšší odborná škola ekonomická

akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jitka Srcháčková**
Osobní číslo: **M120435**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Finanční řízení podniku**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Zhodnocení finanční situace firmy Paulín s důrazem na řízení pohledávek**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Prostudujte dostupné zdroje týkající se finanční analýzy a řízení pohledávek.

II. Praktická část

- Charakterizujte firmu Paulín, s.r.o.
- S využitím účetních výkazů analyzujte finanční situaci firmy.
- Popište současný stav řízení pohledávek ve firmě a proveďte analýzu pohledávek.
- Zhodnoďte situaci firmy, navrhněte případná řešení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

HOLEČKOVÁ, Jaroslava. Finanční analýza firmy. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. Finanční analýza: krok za krokem. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

PILÁTOVÁ, Jana a Jaroslav RICHTER. Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi: praktická řešení a vzory, daňová a účetní problematika, vybraná související ustanovení. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 119 s. ISBN 978-80-7263-678-5.

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2011, 143 s. ISBN 978-80-247-3916-8.

SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční analýza podniku. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

WARREN, Carl S. Survey of accounting. 7th ed. Stamford, CT: Cengage Learning/South-Western, c2015, 701 s. ISBN 978-1-285-18348-0.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Roman Pechanec, CSc.

Datum zadání bakalářské práce: 6. března 2015

Termín odevzdání bakalářské práce: 24. dubna 2015

Ve Zlíně dne 10. dubna 2015

Mgr. Pavel Hýl
Zašl. děkanka

Bc. Ing. Šárka Vránová, Ph.D.
Zašl. ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s přípustí-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval, v případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor;
2. že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 24. 4. 2015

Bakalářová

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá zhodnocením finanční situace firmy Paulín, s.r.o. v letech 2011- 2013. Cílem této práce je analyzovat danou společnost na základě jejich účetních výkazů a navrhnout opatření ke zlepšení její ekonomické situace. Zvláště pak se práce zaměří na analýzu pohledávek. Práce je rozdělena do dvou částí - teoretické a praktické. V teoretické části je vysvětlen význam finanční analýzy a její účel, uživatelé finanční analýzy, zdroje informací a metody finanční analýzy, řízení pohledávek. V navazující praktické části je nejdříve představena firma Paulín, s.r.o. a následně provedena finanční analýza za období 2011-2013. V bakalářské práci je také řešen problém řízení pohledávek ve firmě. Prozkoumán je způsob správy, zajištění a vymáhání pohledávek. Na závěr jsou shrnuty výsledky jednotlivých analýz, upozornění na problémové oblasti a návrh způsobu jejich řešení.

Klíčová slova: Finanční analýza, rozvaha, výkaz zisku a ztrát, vertikální analýza, horizontální analýza, poměrové ukazatele, řízení pohledávek

ABSTRACT

The bachelor thesis focuses on evaluating the financial situation of the Paulin, s.r.o. company in the years of 2011 – 2013. The aim of the work is to analyze the above mentioned company based on their accounting statements and to suggest measures to improve its financial situation. Special attention is paid to analysing receivables. The paper is divided into two parts – theoretical and practical. The importance of financial analysis and their purpose, users of financial analysis, source of information and methods of financial analysis and managing of receivables are explained and described in the first theoretical part. In the follow-up practical part, the Paulin, s.r.o. company is presented at first, followed by the financial analyses for the time period of 2001 – 2013. The issue of managing receivables in the company is also dealt with in this thesis. The administration, securing and recovery of receivables are also investigated in this thesis. In the end, the results of individual analyses are presented, the problem areas are highlighted and possible solutions are suggested.

Keywords: financial analysis, balance sheet, profit and loss statement, vertical analysis, horizontal analysis, ration, management of receivable

Ráda bych poděkovala pracovníkům firmy Paulín CZ, s.r.o. za poskytnutí podkladů pro zpracování této bakalářské práce a své konzultantce paní Ing. Šárce Vránové za užitečné rady a připomínky.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 VÝZNAM FINANČNÍ ANALÝZY	11
1.1 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY	11
1.2 ÚČETNÍ VÝKAZY JAKO PODKLAD PRO ZPRACOVÁNÍ FINANČNÍ ANALÝZY	12
1.2.1 Rozvaha	13
1.2.2 Výkaz zisku a ztráty	14
1.2.3 Příloha účetní závěrky	15
1.2.4 Výkaz cash flow (výkaz o peněžních tocích).....	16
2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY	17
2.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	17
2.1.1 Horizontální analýza.....	17
2.1.2 Vertikální analýza.....	17
2.2 ROZDÍLOVÉ UKAZATELE	17
2.3 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	18
2.3.1 Analýza zadluženosti.....	18
2.3.2 Analýza aktivity	19
2.3.3 Analýza rentability	20
2.3.4 Analýza likvidity	21
3 ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK	23
3.1 VOLBA PLATEBNÍCH PODMÍNEK.....	24
3.2 ZAJIŠTĚNÍ POHLEDÁVEK	25
3.3 VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK.....	25
3.3.1 Soudní řízení.....	26
II PRAKTICKÁ ČÁST	27
4 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI	28
4.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE	28
4.2 PROFIL SPOLEČNOSTI.....	28
4.3 PRODUKTY SPOLEČNOSTI.....	29
4.4 CÍLE SPOLEČNOSTI.....	29
5 FINANČNÍ ANALÝZA ROZVAHY	30
5.1 MAJETKOVÁ STRUKTURA SPOLEČNOSTI PAULÍN	30
5.2 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA AKTIV V LETECH 2011- 2013.....	31
5.3 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA AKTIV V LETECH 2011-2013	32
5.4 FINANČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI PAULÍN	33
5.5 HORIZONTÁLNÍ STRUKTURA VYBRANÝCH PASIV V LETECH 2011-2013.....	33
5.6 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA PASIV V LETECH 2011 – 2013.....	35
6 FINANČNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁT	36
6.1 PŘEHLED NÁKLADŮ SPOLEČNOSTI PAULÍN	36
6.2 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA NÁKLADŮ V LETECH 2011 – 2013.....	37
6.3 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA NÁKLADŮ V LETECH 2011-2013	38

6.4	PŘEHLED VÝNOSŮ SPOLEČNOSTI PAULÍN.....	38
6.5	HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA VÝNOSŮ V LETECH 2011-2013	39
6.6	VERTIKÁLNÍ ANALÝZA VÝNOSŮ V LETECH 2011- 2013	40
7	ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ	41
7.1	ANALÝZA ČISTÉHO PRACOVNÍHO KAPITÁLU	41
8	ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	42
8.1	ANALÝZA AKTIVITY	42
8.2	ANALÝZA LIKVIDITY	43
8.3	ANALÝZA ZADLUŽENOSTI.....	44
8.4	ANALÝZA RENTABILITY.....	45
9	ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK	46
9.1	ANALÝZA POHLEDÁVEK CELÉ FIRMY	46
9.2	EVIDENCE POHLEDÁVEK.....	47
9.3	SPRÁVA POHLEDÁVEK	47
9.4	PŘEHLED CELKOVÉ FAKTURACE	48
9.5	HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA CELKOVÉ FAKTURACE	48
9.6	PODÍL UHRAZENÝCH A NEUHRAZENÝCH FAKTUR V LETECH 2012 – 2013.....	49
9.7	POHLEDÁVKY PO LHŮTĚ SPLATNOSTI V LETECH 2011 – 2013.....	49
9.8	ANALÝZA ODBĚRATELŮ	51
9.9	NEJVĚTŠÍ ODBĚRATELE FIRMY.....	51
9.10	SLEVY	51
9.11	ZAJIŠTĚNÍ POHLEDÁVEK	52
	9.11.1 Úrok z prodlení.....	52
	9.11.2 Výhrada vlastnictví.....	52
9.12	VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK.....	52
10	SHRNUTÍ PROVEDENÝCH ANALÝZ A DOPORUČENÍ	53
	ZÁVĚR	56
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	57
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	59
	SEZNAM GRAFŮ	60
	SEZNAM TABULEK.....	61

ÚVOD

V podmínkách tržního hospodářství platí základní pravidla trhu, která jsou v některých směrech vůči firmám nekompromisní. Aby mohly firmy v tomto prostředí přežít, musí se neustále vyvíjet a zlepšovat. Jednou z metod, jak zhodnotit a následně nasměrovat firmu, je finanční analýza. Finanční analýza zkoumá finanční zdraví podniku a je neodmyslitelnou součástí systematického řízení podniku po stránce financí. Finanční analýza je zpětná vazba všech vašich aktivit – odhalí, kam se podnik v jednotlivých oblastech finančního řízení dostal, jaké finanční cíle se vám podařilo naplnit a ve kterých naopak pokulháváte. Finanční analýza představuje základní zdroj informací, díky kterým můžete posoudit stav finančního zdraví podniku (tzn. hospodářské výsledky) a vytváří nezbytný předpoklad pro budoucí rozhodování o finanční stránce podniku. Finanční analýza je nezbytnou součástí při řízení podniku. Mnoho společností podceňuje tuhle oblast a potom se potýká s vážnými finančními problémy. Finanční analýzu lze aplikovat na téměř každý podnik a s pomocí základních ukazatelů lze zhodnotit finanční situaci firmy. Finanční analýza nám pomáhá zhodnotit minulý vývoj společnosti a na jeho základě se rozhodovat pro budoucí ekonomické kroky.

Tato bakalářská práce je právě zaměřena na finanční analýzu společnosti Paulín, s.r.o. s cílem objektivně zhodnotit její finanční situaci. Zvláště pak se práce zaměří na analýzu pohledávek. Práce je rozdělena do dvou částí - teoretické a praktické. V teoretické části je vysvětlen význam finanční analýzy a její účel a metody finanční analýzy, řízení pohledávek. V navazující praktické části je nejdříve představena firma Paulín, s.r.o. a následně provedena finanční analýza za období 2011-2013.

V další části bakalářské práce je popsáno řízení pohledávek ve firmě. Prozkoumán je způsob správy, zajištění a vymáhání pohledávek. Na závěr jsou shrnuty výsledky jednotlivých analýz, upozornění na problémové oblasti a návrh způsobu jejich řešení.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 VÝZNAM FINANČNÍ ANALÝZY

Původ finanční analýzy je pravděpodobně tak starý, jako samotné peníze. Postupem času se její metody vyvíjely, od nejjednodušších po složité. Rodištěm moderních metod se staly Spojené státy americké počátkem 20. století, odkud se rozšířily do Evropy. (Růčková, 2011, s. 9)

Finanční analýza představuje součást finančního řízení firmy, zajišťuje zpětnou vazbu mezi finančním rozhodováním a skutečně dosaženými výsledky a je úzce spojena s účetnictvím. (Holečková, 2008, s. 9)

Pojem finanční analýza může být definován různými způsoby. V zásadě nejpřesnější definicí je však ta, která říká, že finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, které jsou obsaženy především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek. Hlavním smyslem finanční analýzy je připravit podklady pro kvalitní rozhodování o fungování podniku. (Růčková, 2011, s. 9)

Finanční analýza je velmi důležitá vědní disciplína, kterou mohou využívat takřka veškeré subjekty ekonomiky. Domácnosti mohou hodnotit své příjmy a výdaje a na jejich základě si sestavovat rodinné rozpočty. Tato činnost je v rodinách velmi pomíjena, zejména pak v České republice. To je také hlavní důvod, proč se lidé dostávají do finančních potíží a sahají tak po nejrůznějších úvěrech. Finanční analýzu mohou využívat i vlády různých zemí. Protože téměř všechny státy světa bojují se zvyšující se zadlužeností, finanční analýza by se měla stát jejich prioritou. Předmětem této práce není hodnocení domácností ani států. Ve skutečnosti se v praxi nejvíce využívá finanční analýza zaměřena na hodnocení firem, společností, organizací, zejména pak těch, jejichž prioritou je maximalizace tržní hodnoty, nebo maximalizace zisku. (Vránová, 2008, s. 4)

1.1 Uživatelé finanční analýzy

Informace zahrnující situaci podniku jsou velmi důležité pro spoustu subjektů vystupujících v ekonomice. Zde jsou uvedeni hlavní uživatelé. (Grünwald a Holečková, 2008, s. 22)

Manažeři – mají za úkol řídit společnost, jsou zodpovědní za chod firmy jako celku. Rozhodují o optimální výši kapitálové a majetkové struktury, ale podílí se i na určování

strategie společnosti. Všechny tyto činnosti jim usnadňují výsledky finanční analýzy. (Grünwald a Holečková, 2008, s. 22-25)

Investoři a akcionáři – patří mezi primární uživatele finanční analýzy, investují kapitál do společností za účelem zhodnocení svých investic. Na základě finanční analýzy mohou jednak kontrolovat své investice, ale i uvažovat o nákupech a prodejkách svých akcií a podílů. (Grünwald a Holečková, 2008, s. 22-25)

Zaměstnanci – každý zaměstnanec by měl mít alespoň malou představu o tom, jak si jeho firma stojí na trhu z důvodu toho, aby se nemusel obávat o ztrátu svého zaměstnání. Dalším důvodem může být vhodné načasování požadavku na zvýšení mzdy v době, kdy firma dosahuje dobrých výsledků. (Grünwald a Holečková, 2008, s. 22-25)

Obchodní partneři – dodavatelé pomocí finanční analýzy kontrolují své pohledávky tak, aby nedocházelo k výpadkům v peněžních tocích. Naopak odběratelé usilují o celkovou finanční stabilitu svých dodavatelů, zejména pak těch, na jejichž dodávkách jsou přímo závislí. (Grünwald a Holečková, 2008, s. 22-25)

Banky a jiní věřitelé – finanční analýza jim slouží pro účely poskytování bankovních úvěrů

svým klientům. Někdy tyto úvěry podmiňují dodržováním určitých ukazatelů finanční analýzy, protože jejich primárním zájmem je včasné splácení poskytnutých úvěrů. (Grünwald a Holečková, 200, s. 22-25)

Stát a jeho orgány – pomocí finanční analýzy kontrolují hospodaření podniků za účelem kontroly vybírání daní a poplatků, při udělování dotačních titulů, popřípadě finanční pomoci strategickým podnikům. V neposlední řadě také kontrolují činnost státních podniků. (Grünwald a Holečková, 2008, s. 22-25)

Konkurence – nejčastěji využívají finanční analýzu jako nástroj pro srovnání vlastní výkonnosti s konkurenčními podniky, ale i s celým odvětvím. (Grünwald a Holečková, 2008, s. 22-25)

1.2 Účetní výkazy jako podklad pro zpracování finanční analýzy

Zpracování finanční analýzy vyžaduje vstupní data. Aby finanční analýza mohla být kvalitně zpracována a dosáhla relevantních výsledků, je nutné získat vstupní údaje. K významným zdrojům dat patří účetní výkazy.

Nejvíce informací pro provedení finanční analýzy poskytuje finanční účetnictví podniku. Úkolem finančního účetnictví je poskytovat informace širokému okruhu uživatelů. Informace z účetnictví slouží pro řídicí, daňové, statistické aj. účely. Proto je účetnictví poměrně přísně regulovanou soustavou. Strukturu finančních výkazů závazně upravuje Ministerstvo financí v zákoně o účetnictví. Jednotlivé finanční výkazy zobrazují proces fungování podniku z různých pohledů.

Nejdůležitějším výstupem finančního účetnictví pro externí uživatele je účetní závěrka. Poskytuje informace o finanční situaci a výsledcích firmy.

Zahrnuje:

- rozvahu (bilanci)
- výkaz zisku a ztrát (výsledovku)
- přílohu k účetní závěrce (ta zahrnuje výkaz cash flow)

1.2.1 Rozvaha

Rozvaha je základním účetním výkazem každého podniku. Informuje o tom, jaký majetek podnik vlastní (aktiva) a z jakých zdrojů je tento majetek financován (pasiva). Rozvaha je vždy sestavována k určitému datu. Musí platit pravidlo, že aktiva se rovnají pasivům. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 23)

Struktura aktiv v rozvaze je dle Knápkové, Pavelkové a Štekra (2013, s. 23) následující:Text

A. Pohledávky za upsaný základní kapitál

B. Dlouhodobý majetek (DM)

B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek (DNM)

B.II. Dlouhodobý hmotný majetek (DHM)

B.III. Dlouhodobý finanční majetek (DFM)

C. Oběžná aktiva (OA)

C.I. Zásoby

C.II. Dlouhodobé pohledávky

C.III. Krátkodobé pohledávky

C.IV. Krátkodobý finanční majetek (KFM)

D. Časové rozlišení

Knápková, Pavelková a Štekr (2013, s. 23) uvádějí následující strukturu pasiv:

A. Vlastní kapitál (VK)

A.I. Základní kapitál (ZK)

A.II. Kapitálové fondy

A.III. Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku

A.IV. Výsledek hospodaření (VH) minulých let

A.V. VH běžného účetního období

B. Cizí zdroje (CZ)

B.I. Rezervy

B.II. Dlouhodobé závazky (DZ)

B.III. Krátkodobé závazky (KZ)

B.IV. Bankovní úvěry a výpomoci

C. Časové rozlišení

1.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Obsah výkazu zisku a ztráty tvoří výnosy, náklady a výsledek hospodaření. Výnosy jsou peněžní částky, které podnik získal ze svých činností za účetní období, i když nemuselo dojít v tomtéž období k jejich inkasování. Náklady jsou peněžní částky účelně vynaložené na získání výnosů v daném účetním období. Obdobně jako u výnosů nemuselo dojít k zaplacení těchto částek ve stejném účetním období. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 23)

Smyslem výkazu zisku a ztráty je informovanost o úspěšnosti práce podniku, o výsledku, kterého dosáhl podnikatelskou činností. Konkretizuje, které náklady a výnosy za jednotlivé činnosti se podílely na tvorbě výsledku hospodaření běžného období, který je pak v rozvaze zobrazen jako jediný údaj (výsledek hospodaření běžného účetního období). Zachycuje vztahy mezi výnosy podniku dosaženými v určitém období a náklady spojenými

s jejich vytvořením. Slouží k posouzení schopnosti podniku zhodnocovat vložený kapitál. (Holečková, 2008, s.31)

Výsledek hospodaření (VH) podniku je rozdíl mezi celkovými výnosy a celkovými náklady podniku. Výnosy – náklady = výsledek hospodaření (+ zisk, – ztráta)

Členění:

- HV z provozní činnosti (výroba, prodej)
- HV z finanční činnosti
- HV z mimořádné činnosti

Součtem HV z provozní a finanční činnosti je HV z běžné činnosti.

Zjednodušená struktura výkazu zisku a ztrát:

+ Provozní výnosy
- Provozní náklady
= HV z provozní činnosti
+ Finanční výnosy
- Finanční náklady
= HV z finanční činnosti
+ Mimořádné výnosy
- Mimořádné náklady
= HV z mimořádné činnosti
Celkový HV (=HV z provozní + finanční + mimořádné činnosti)
- Daň
= Čistý HV

1.2.3 Příloha účetní závěrky

Příloha účetní závěrky poskytuje také cenné informace, jako podklad pro finanční analýzu. Poskytuje například informace o fyzických a právnických osobách, které mají vliv na řízení podniku, dále pak počty pracovníků, které společnost zaměstnává. Ale hlavně poskytuje důležité informace o úvěrech podniku a s nimi spojených podmínkách, leasingu a

splátek. Klíčové jsou rovněž informace o použitých účetních metodách, uplatňování zásad významnosti a tvorby opravných a jiných položek. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 58-59)

1.2.4 Výkaz cash flow (výkaz o peněžních tocích)

Výkaz peněžních toků hlásí změnu ve finanční situaci z důvodu změny v hotovosti během období. Výkaz peněžních toků se zaměřuje na tři obchodní aktivity financování, investice a provoz. Veškeré změny v hotovosti musí souviset s jedním nebo více z těchto činností. (Warren, 2015, s. 13)

Tento výkaz je součástí přílohy k účetní závěrce. Společnosti s povinností auditu ho musí sestavovat povinně. Přehled o peněžních tocích (cash flow) sleduje změnu stavu peněžních prostředků. Byl vytvořen z důvodu odstranění obsahového a časového nesouladu mezi náklady a výdaji, výnosy a příjmy, ziskem a stavem peněžních prostředků. Tento nesoulad vzniká z toho důvodu, že rozvaha zachycuje stav v určitém okamžiku, VZZ zaznamená údaje o nákladech a výnosech v období jejich vzniku bez ohledu, zda dojde skutečně k peněžním příjmům či výdajům.

Členění cash flow:

- oblast provozní činnosti,
- investiční oblast,
- oblast externího financování.

(Knápková, Pavelková a Šteker 2013, s. 48–49)

V praxi existují dvě hlavní metody sestavování cash flow, přímá a nepřímá metoda.

Přímá metoda

„V tomto případě je přehled peněžních toků sestaven na základě skutečných plateb, resp. čistých peněžních toků uvedených v samotné bilanci peněžních toků. Jednotlivé příjmy a výdaje jsou tedy seskupeny do předem vymezených položek.“ (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 49)

Nepřímá metoda

„Nepřímá metoda vychází z výsledku hospodaření zjištěného v podvojném účetnictví (tzn. z rozdílu mezi výnosy a náklady), který transformuje na tok peněz (tzn. na rozdíl mezi příjmy a výdaji).“ (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 51)

2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

Nejdůležitějším hlediskem a pro praxi nejvyužívanějším je členění metod finanční analýzy dle používaných ukazatelů a způsobu jejich interpretace. Jedná o analýzu absolutních, poměrových a rozdílových ukazatelů, soustav ukazatelů a souhrnné ukazatele hospodaření.

2.1 Analýza absolutních ukazatelů

Při provádění analýzy absolutních ukazatelů vycházíme z účetních výkazů, konkrétně tedy z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Tyto ukazatele využíváme zejména k analýze vývojových trendů a procentnímu rozboru komponent. Jde o rozbor horizontální a vertikální struktury účetních výkazů.

2.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza poměřuje, jak se v absolutní i relativní výši změnila určitá položka účetního výkazu oproti předcházejícímu období. Změnu lze zobrazit buď jako absolutní hodnotu nebo relativní hodnotu. Vzhledem k tomu, že se porovnávají údaje v jednotlivých řádcích, jedná se o horizontální porovnání.

$$\text{Absolutní změna} = \text{běžné období} - \text{předchozí období}$$

Sedláček (2011, s. 13) uvádí, že horizontální analýza často využívá i relativní změny, tedy změny vyjádřeny v procentech.

$$\text{změna v \%} = \frac{(\text{běžné období} - \text{předchozí období})}{\text{předchozí období}} \times 100$$

2.1.2 Vertikální analýza

Stejně jako horizontální analýza, pracuje i vertikální analýza s účetními výkazy. Vertikální analýza porovnává podíl jednotlivých složek účetních výkazů na celku. Vertikální analýza rozvahy porovnává jednotlivé složky aktiv na celkových aktivech a jednotlivé složky pasiv na celkových pasivech. Co se týče výkazu zisku a ztráty je lepší sledovat podíl jednotlivých nákladů na celkových nákladech a jednotlivých výnosů na celkových výnosech. (Kislingerová a Hnilica, 2008, s. 13-14)

2.2 Rozdílové ukazatele

Rozdílové ukazatele slouží k analýze finanční situace podniku se zaměřením na jeho likviditu. K nejvýznamnějším rozdílovým ukazatelům patří **čistý pracovní kapitál (ČPK)**

neboli provozní kapitál, který je označován jako rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými cizími zdroji a má velký vliv na platební schopnost podniku. Čistý pracovní kapitál představuje tu část oběžného majetku, která je financována dlouhodobým kapitálem.

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobá pasiva.}$$

Čisté pohotové prostředky (ČPP) určují okamžitou likviditu právě splatných krátkodobých závazků. Jedná se o rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky. Do pohotových peněžních prostředků se zahrnují i krátkodobé cenné papíry a krátkodobé termínované vklady, protože jsou na kapitálovém trhu rychle přeměnitelné na peníze. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 83-84)

Čisté pohotové prostředky

$$= \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky}$$

2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Jednou z nejoblíbenějších a nejpoužívanějších metod finanční analýzy je analýza účetních výkazů pomocí poměrových ukazatelů. A to především proto, že umožňuje získat rychlý a nenákladný obraz o základních finančních charakteristikách podniku. Poměrových ukazatelů se vyvinulo velmi mnoho a mají rozdílnou vypovídací schopnost. Proto se třídí do skupin podle jednotlivých oblastí finanční analýzy. Mezi základní poměrové ukazatele patří zejména ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti, případně ostatní ukazatele.

2.3.1 Analýza zadluženosti

Zadluženost podniku velmi úzce souvisí s jeho platební schopností. Analýza zadluženosti se zabývá problematikou kapitálové struktury, tj. poměrem vlastního a cizího kapitálu. Platí, že cizí zdroje by neměly výrazně převažovat nad vlastními zdroji. Příliš velké zadlužení zvyšuje finanční riziko investorů a věřitelů a podnik může mít problémy s splácením úroků a snadno se tak může dostat do nepříznivé finanční situace. Obecně platí, že vlastní kapitál by měl být větší než kapitál cizí.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Celková aktiva}} \times 100 (\%)$$

Je základním ukazatelem zadluženosti. Tento ukazatel bývá nazýván také „ukazatel věřitelského rizika“. Doporučená hodnota podle autorů odborné literatury se pohybuje mezi 30 – 60 %. (Vránová, 2008, s. 33; (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 85)

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \times 100 (\%)$$

Tento ukazatel je doplňkovým ukazatelem k ukazateli zadluženosti. Vyjadřuje, jak velký je podíl peněz majitelů (akcionářů) na financování aktiv. Používá se pro hodnocení ekonomické a finanční stability firmy. (Vránová, 2008, s. 34)

$$\text{Míra zadluženosti VK} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

$$\text{Míra finanční samostatnosti} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Cizí zdroje}}$$

Tyto ukazatele mají velký význam pro banky a jiné věřitele, kteří se na základě jejich vývoje v čase rozhodují, zda mohou svým klientům poskytovat úvěry či nikoli. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 85)

$$\text{Ukazatel finanční páka} = \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Je převrácenou hodnotou koeficientu samofinancování. Čím větší podíl cizích zdrojů na celkových zdrojích firmy, tím je hodnota tohoto ukazatele vyšší. Vyšší zadluženost může mít pozitivní vliv a rentabilitu vlastního kapitálu. (Vránová, 2008, s. 34)

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové úroky}}$$

Úrokové krytí značí, kolikrát je podnik schopen splácet své úroky. Žádoucí jsou vyšší hodnoty. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 87)

2.3.2 Analýza aktivity

S pomocí ukazatelů aktivity měří schopnost podniku využívat vložené finanční prostředky efektivně. Tyto ukazatele nejčastěji vyjadřují obrat (obratovost) jednotlivých položek aktiv, příp. pasiv, nebo v podobě doby obratu jednotlivých aktiv (pasiv).

Obrat (obratovost)

Udává počet obrátek, to znamená kolikrát se dané aktivum obrátí za určitý časový interval, obvykle za rok. (Sedláček, 2011, s. 61). Platí, že čím vyšší hodnota ukazatele, tím lépe. Nízká hodnota ukazatele znamená neúměrnou majetkovou vybavenost podniku a jeho

neefektivní využití. Minimální doporučená hodnota je 1, hodnotu může ovlivňovat i odvětví. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 104)

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Celková aktiva}}$$

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}}$$

$$\text{Obrat pohledávek} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Krátkodobé pohledávky}}$$

$$\text{Obrat závazků} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Doba obratu

Odráží dobu, respektive počet dnů, za kterou trvá jedna obrátka dané položky aktiv příp. pasiv. (Kislingerová a Hnilica, 2008, s. 32)

$$\text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Tržby}} \times 360$$

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\text{Tržby}} \times 360$$

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Krátkodobé pohledávky}}{\text{Tržby}} \times 360$$

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Krátkodobé závazky}}{\text{Tržby}} \times 360$$

2.3.3 Analýza rentability

Ukazatele rentability jsou měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Nejčastěji používané ukazatele jsou uvedeny. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 98)

Zpravidla jsou vykazovány následující kategorie zisku:

zisk před odečtením odpisů, úroků a daní = EBITDA

zisk před odečtením úroků a daní = EBIT

zisk před zdaněním = EBT

čistý zisk (po zdanění) = EAT

Rentabilita tržeb (Return on Sales – ROS)

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{Zisk}}{\text{Tržby}} \times 100 (\%)$$

Zisk v čitateli zlomku může mít podobu zisku před zdaněním, před zdaněním nebo zisku před odečtením úroků a daní. Tento ukazatel vyjadřuje ziskovou marži, která je důležitá pro hodnocení úspěšnosti podnikání.

Rentabilita celkového kapitálu (Return ON Assets – ROA)

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Aktiva}} \times 100 (\%)$$

Tento ukazatel vyjadřuje celkovou výkonnost podniku, jeho produkční sílu. Ukazuje výnosnost celkového kapitálu, tzn. vlastního i cizího. Proto se částka kapitálu do jmenovatele přebírá z části aktiv rozvahy (celková aktiva).

Rentabilita vlastního kapitálu (Return On Equity – ROE)

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}} \times 100 (\%)$$

Tento ukazatel nám zjišťuje výnosnost kapitálu vloženého vlastníky podniku nebo investory, kteří podstupují riziko.

Rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu (Return on Capital Employed – ROCE)

$$\text{ROCE} = \frac{\text{EBIT}}{\text{VK} + \text{DZ} + \text{Dlohodobé bankovní úvěry}} \times 100 (\%)$$

Tento ukazatel vyjadřuje výnosnost dlouhodobých zdrojů, schopnost podniku odměnit ty, kdo mu poskytli dlouhodobě prostředky. Vysoké hodnoty tohoto ukazatele zvyšují šance podniku přilákat nové investory. Tento ukazatel se velmi často se používá pro mezipodnikové srovnání.

2.3.4 Analýza likvidity

Měří schopnost podniku uhradit své závazky. Podnik je plně likvidní tehdy, má-li dostatečnou výši peněžních prostředků na včasnou úhradu splatných dluhů. V případě, že tomu tak není, dostává se do finančních potíží. Ukazatele likvidity v podstatě poměřují to, čím je možno platit, s tím, co je nutno uhradit. (Knápková, Pavelková a Štekr, 2013, s. 91)

Při analýze je třeba rozlišovat mezi třemi základními pojmy, a to solventnost, což je schopnost podniku hradit včas splatné závazky, likvidita, která značí schopnost podniku přeměnit aktiva na peněžní prostředky k uhrazení splatných závazků, a likvidnost, která popisuje vlastnost aktiv rychle se přeměnit na hotovost. (Vránová, 2008, s. 36)

Běžná likvidita (likvidita III.stupně) uvádí, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé cizí zdroje podniku. Doporučená hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí 1,5–2,5. (Vránová, 2008, s. 36)

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}}$$

Pohotová likvidita (likvidita II. stupně) má proti běžné likviditě odstraněnu z čitatele nejméně likvidní položku oběžných aktiv, zásoby, a počítá pouze s pohotovými oběžnými aktivy. U tohoto ukazatele je doporučená hodnota v rozmezí 1–1,5.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Krátkodobé pohledávky} + \text{KFM}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}}$$

Hotovostní likvidita (okamžitá likvidita I. stupně) udává schopnost podniku uhradit právě splatné dluhy. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je v rozmezí 0,2–0,5.

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}}$$

3 ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK

„V pohledávkách má podnik „umrtvené“ peníze. Pokud dostává pozdě zapláceno a on sám musí platit brzo, je nutné získávat další zdroje financování. Za použití těchto zdrojů je však nutné platit.

Pohledávky představují práva, resp. nároky podniků vůči jiným subjektům na příjem peněžních prostředků, popř. věcná plnění od těchto subjektů. Mají úvěrový charakter. Jsou uvedeny v aktivech rozvahy.

Řízením pohledávek lze chápat činnosti podniku směřující k optimálnímu usměrňování jeho pohledávek. Jsou to činnosti podniku, jejichž cílem je usměrňování pohledávek. Jejich vývoje, objemu, struktury, rovnoměrnosti vzniku, doby splatnosti, zvažování rizika, likvidnosti. Z tohoto důvodu je důležité věnovat pozornost právě řízení pohledávek. (Pavelková, Knápková, 2005, s. 108)

Řízení pohledávek se zaměřuje na řízení:

- objemu pohledávek – sleduje se podíl pohledávek na oběžném majetku, podíl pohledávek z obchodního styku na celkových pohledávkách,
- vývoje pohledávek – sleduje se jejich vývoj v časové řadě,
- struktury pohledávek (podle různých kritérií) – např. splatnosti, odběratelů, teritoria, ...,
- rentability (výnosnosti) pohledávek (u některých má podnik větší marži, u jiných menší),
- rovnoměrnosti vzniku pohledávek,
- doby splácení pohledávek (tj. tzv. inkasní lhůta),
- likvidnosti pohledávek – do lhůty splatnosti a po ní, dle pravděpodobnosti zaplacení: kvalitní, sporné, pochybné a nedobytné pohledávky,
- subjektů pohledávek – výběr odběratelů = dlužníků,
- rizik spojených s pohledávkami – např. pokles poptávky (odbytu), platební neschopnost odběratelů (nebo nechuť platit), spekulace, podvody.

Následující text této kapitoly je věnován jednotlivým nástrojům řízení pohledávek.

3.1 Volba platebních podmínek

Platební podmínky stanovují jakým způsobem a kdy má být zapláceno, měnu, ve které má být zapláceno, případně úročení. Platební podmínky jsou výsledkem jednání mezi obchodními partnery, kteří sledují rozdílné cíle: prodávající se snaží inkasovat co nejdříve za dodané zboží, kupující se snaží oddálit platbu, aby využil efekt odložené splatnosti a současně prověřil množství a kvalitu dodaného zboží. (Režňáková, 2010, s. 54)

Vysoký stav pohledávek znamená vysokou vázanost finančních prostředků – podnik přichází o výnosy z alternativních investic (tzn., že neinvestuje finanční prostředky, které by měl, kdyby nebyly vázány v pohledávkách).

Je nutno zvažovat způsoby a termíny a úhrady, které náš podnik dá svým odběratelům do platebních podmínek smluv, které s nimi uzavírá, jejich rizika, získávat informace o tom, jaké platební podmínky poskytuje konkurence (abychom zůstali konkurenceschopní a nenabízeli horší podmínky než konkurence) a o platebních podmínkách obvyklých na konkrétním trhu (např. jiné jsou ve vyspělých evropských zemích a jiné např. v rozvojových afrických zemích).

Nejběžnější platební podmínky:

a) Obchodní (dodavatelský) úvěr

Firma požaduje zaplacení svých dodaných výrobků nebo služeb až určitou dobu po jejich dodání a převzetí faktury odběratelem. Doba mezi dodáním a zaplacením (zpravidla minimálně 14 dnů, často 30, 60 i 90 dnů). Pozn.: V roce 2010 byla průměrná doba splatnosti pohledávek u podniků v České republice 70 dnů.

Čím delší dobu splatnosti pohledávky poskytneme, tím je to nevýhodnější pro naši firmu a výhodnější pro našeho odběratele. Proto dlouhé doby splatnosti poskytujeme jen velmi dobrým odběratelům a v případě, kdy je poskytuje konkurence.

b) Placení při dodávce

Praktikuje se u nových nebo nepravidelných zákazníků nebo u rizikových. Tento způsob placení je běžný v maloobchodě. Proto maloobchodní firmy nemívají v rozvaze téměř žádné pohledávky z obchodního styku a nemusí řešit problémy s nimi spojené.

Velmi obvyklé je také v některých službách (čištění oděvů, oprava obuvi, zájezdy cestovních kanceláří, koncerty, ...).

c) Placení předem, záloha

Používání zálohových plateb je v současnosti velmi rozšířeno. Formou zálohy bývá placena buď celá hodnota smluvené ceny dodávky, nebo pouze její část. Výše zálohy není dána žádným předpisem a závisí tedy jen na dohodě mezi dodavatelem a odběratelem. (Vránová, 2012-2014, s. 16-18)

3.2 Zajištění pohledávek

Možnosti zajištění:

- směnkou – tu může dodavatel využít následně v bance k poskytnutí eskontního úvěru,
- dokumentární akreditiv, (popř. dokumentární inkaso) – používá se zvláště v zahraničním obchodě,
- zástavní právo (např. zástava dodávaných výrobků, popř. zástava pohledávek, věci nemovité, movité, ...),
- kupní smlouva s výhradou vlastnictví (tzn., že vlastnictví dodávky přechází na odběratele až po jejím zaplacení),
- bankovní zárukou,
- ručením třetí osobou

Riziko nezaplacení pohledávky může dodavatel také odstranit:

- postoupením pohledávky (např. jiné firmě),
- zapojením do systému zápočtů pohledávek a závazků,
- využitím faktoringu (bez zpětného postihu) nebo forfaitingu.

(Vránová, 2012-2014, s. 19)

3.3 Vymáhání pohledávek

Každá firma se snaží donutit své zákazníky k tomu, aby platili včas. Neuhrazené pohledávky negativně ovlivňují peněžní toky v podniku, zhoršují finanční ukazatele a v konečném důsledku mohou vést i k vlastní platební neschopnosti. Jestliže preventivní opatření (např. informace) nezabrání vzniku pozdě hrazených pohledávek, je firma nucena zaměřit se na jejich vymáhání. Určení postupu vymáhání pohledávek je klíčovou částí politiky řízení pohledávek.

Pohledávky lze vymáhat různými způsoby:

- a) upomínky – písemné, e-mailové, telefonické, osobní (ty jsou neúčinnější),
- b) faktoringové společnosti – v případě faktoringu bez zpětného postihu odkoupí pohledávky a vyplatí za ně částku sníženou o úrok, marži a odměnu za převzetí odpovědnosti za případné vymáhání pohledávek v případě jejich nezaplacení,
- c) inkasní agentury – organizace zabývající se správou a vymáháním pohledávek za provizi (určité procento z inkasovaného množství),
- d) právní zástupci – také provize za pomoc s vymáháním,
- e) pojištění pohledávek u pojišťovací společnosti – např. Exportní garanční a pojišťovací společnost (EGAP) – pojišťuje naše pohledávky v zahraničí. Čím rizikovější teritorium, tím je pojištění dražší. (Vránová, 2012-2014, s. 21)

Jestliže tento mimosoudní proces nevedl k žádnému cíli, nastupuje vymáhání soudní cestou.

3.3.1 Soudní řízení

Soudním vymáháním se rozumí zejména vymáhání pohledávky formou státního donucení, tj. prováděním úkonů od podání žaloby až po výkon soudního rozhodnutí, jakož i přihlášení pohledávky do konkurzního řízení, případně podání návrhu na prohlášení konkurzu na majetek dlužníka a účast v tomto řízení. (Bařinová, Vozňáková, 2007, s. 56)

II PRAKTICKÁ ČÁST

4 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI

4.1 Základní údaje

Obchodní firma:	Paulín CZ, s.r.o.
Sídlo:	Brno, Dominikánské nám. 5
Datum vzniku:	10. dubna 1992
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Základní kapitál:	1 200 000,- Kč
Předmět podnikání:	Provádění staveb, jejich změn a odstraňování, Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona Malířství, natěračství

4.2 Profil společnosti

Společnost Paulín CZ, s.r.o. je především obchodní a výrobní firma, která je výhradním dovozcem produktů akciové společnosti COLORIFICIO Paulín, S.p.A do České a Slovenské republiky. Tato společnost sídlící v Itálii patří více jak půl století k předním výrobcům povrchových úprav, nátěrových hmot, sanačních a renovačních materiálů pro stavebnictví. Firma stále vyvíjí nové technologie a uplatňuje propracovaný systém logistiky.

Materiály firmy PAULÍN, S.p.A. vykazují špičkovou kvalitu, která snese nejpřísnější kritéria při příznivé cenové dostupnosti. Kvalita je garantována certifikací systému jakosti dle norem řady ISO 9000. Všechny výrobky uváděné na trh v České republice jsou opatřeny platnými certifikáty a neustále aktualizovanými prohlášeními o shodě a jsou kontrolovány povinným dohledem autorizovaných zkušeben. Kvalita je ověřena mnohaletou aplikací na významných objektech po celé Evropě. Široká paleta materiálů vytváří kompletní systémy pro opravy a obnovu staveb, které jsou použitelné nejen na rekonstrukce historických objektů, ale samozřejmě také při řešení povrchových úprav současného stavebnictví.

4.3 Produkty společnosti

- Prodej zateplovacích systémů
- Fasádních omítek a barev
- Interiérových nátěrových hmot
- Sanačních a renovačních materiálů pro stavebnictví.
- Nabídka ochrany dřeva a kovů,
- Olejů na dřevo, vosků na dřevo, šelaky, retuše a další.
- Sortiment zahrnuje také ředidla, nátěry podlah, střech, teras a balkonů.

4.4 Cíle společnosti

Cílem firmy Paulín CZ, s.r.o. je nabízet zákazníkům široký sortiment kvalitního stavebního materiálu. S ohledem na současnou finanční situaci na trhu je velmi obtížné nejen získat nové zákazníky a udržet si ty stávající. Proto je hlavním cílem společnosti udržování vzájemných dlouhodobých vztahů jak dodavateli tak s odběrateli.

5 FINANČNÍ ANALÝZA ROZVAHY

V analýze rozvahy je provedena horizontální a vertikální analýza hlavních položek aktiv i pasiv. Všechna data jsem čerpala z účetních výkazů. Horizontální analýza poměřuje, jak se v absolutní i relativní výši změnila určitá položka účetního výkazu oproti předcházejícímu období. Změnu lze zobrazit buď jako absolutní hodnotu nebo relativní hodnotu. Vzhledem k tomu, že se porovnávají údaje v jednotlivých řádcích, jedná se o horizontální porovnání.

Vertikální analýza porovnává podíl jednotlivých složek účetních výkazů na celku. Vertikální analýza rozvahy porovnává jednotlivé složky aktiv na celkových aktivech a jednotlivé složky pasiv na celkových pasivech.

5.1 Majetková struktura společnosti Paulín

v tis. Kč	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM	11 403	8 854	8 325
Dlouhodobý majetek	1 415	991	499
Dlouhodobý majetek hmotný	1 415	991	499
Oběžná aktiva	9 853	7 798	7 809
Zásoby	4 809	3 987	3 356
Krátkodobé pohledávky	3 652	3 238	3 734
Krátkodobý finanční majetek	1 392	573	719
Časové rozlišení aktiv	135	65	17

Zdroj: Rozvaha 2011, Rozvaha 2012, Rozvaha 2013

Tab. 1 Majetková struktura společnosti Paulín

5.2 Horizontální analýza aktiv v letech 2011- 2013

Položka rozvahy	Změna 2012/2011		Změna 2013/2012	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%
AKTIVA CELKEM	-2549	-22,35	-529	-5,97
Dlouhodobý majetek	-424	-29,96	-492	-49,65
Dlouhodobý majetek hmotný	-424	-29,96	-492	-49,65
Oběžná aktiva	-2055	-20,86	11	0,14
Zásoby	-822	-17,09	-631	-15,83
Krátkodobé pohledávky	-414	-11,34	496	15,32
Krátkodobý finanční majetek	-819	-58,84	146	25,48
Časové rozlišení aktiv	-70	-51,85	-48	-73,85

Zdroj: Rozvaha 2011, Rozvaha 2012, Rozvaha 2013

Tab. 2 Horizontální analýza vybraných aktiv

V období 2011–2012 došlo ke snížení celkových aktiv o 22,35 %, v absolutním vyjádření pokles o 2 549 000Kč. Velký podíl na tomto poklesu měla zejména oběžná aktiva, která se snížila o 20,86 %, v absolutním vyjádření o 2 055 000 Kč. Důvodem poklesu oběžných aktiv byl pokles především zásob, které se snížily o 17,09%, v absolutním vyjádření o 822 000 Kč. Dalším důvodem poklesu oběžných aktiv byl pokles krátkodobých pohledávek, které se snížily o 11,34 %, v absolutním vyjádření o 414 000 Kč. Krátkodobý finanční majetek rovněž poklesl o 55,84 %, v absolutním vyjádření o 819 000 Kč.

V období 2012–2013 došlo k nepatrnému snížení celkových aktiv o 5,97%. Velký pokles nastal u dlouhodobého majetku o 49,65%, v absolutním vyjádření o 492 000 Kč. U oběžných aktiv došlo ke zvýšení krátkodobých pohledávek o 15,32% a krátkodobého finančního majetku o 25,48%.

5.3 Vertikální analýza aktiv v letech 2011-2013

Položka rozvahy	Období		
	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%
Dlouhodobý majetek	12,41%	11,19%	5,99%
Dlouhodobý majetek hmotný	12,41%	11,19%	5,99%
Oběžná aktiva	86,41%	88,07%	93,80%
Zásoby	42,17%	45,03%	40,31%
Krátkodobé pohledávky	32,03%	36,57%	44,85%
Krátkodobý finanční majetek	12,21%	6,47%	8,64%
Časové rozlišení aktiv	1,18%	0,73%	0,20%

Zdroj: Rozvaha 2011, Rozvaha 2012, Rozvaha 2013

Tab. 3 Vertikální analýza vybraných aktiv

Z výše uvedené tabulky je na první pohled patrné, že v letech 2011–2012 nedocházelo k žádným velkým rozdílům. Největší podíl na celkových aktivech tvořila oběžná aktiva, která se pohybovala v rozmezí podílu od 86,41 % do 88,07 %. Zejména pak zásoby, v rozmezí podílu od 42,17 % do 45,03 % na celkových aktivech a krátkodobé pohledávky v rozmezí podílu od 32,03% do 36,57 %. Krátkodobý finanční majetek se pohyboval v rozmezí podílu od 12,21 % do 6,47 %. V roce 2012 došlo k poklesu peněz na bankovních účtech. V roce 2013 došlo ke snížení dlouhodobého majetku v podstatě o polovinu, protože firma potřebovala finanční prostředky na pokrytí svých závazků. V téže roce došlo ke zvýšení oběžného majetku z 88,07 na 93,80%, zejména navýšení krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku.

5.4 Finanční struktura společnosti Paulín

(v tis. Kč)	2011	2012	2013
PASIVA CELKEM	11403	8854	8325
Vlastní kapitál	2534	-519	-1336
Základní kapitál	1200	1200	1200
Rezervní fondy	293	293	293
VH minulých let	1698	1041	-2012
VH účetního období	-657	-3053	-817
Cizí zdroje	8797	9331	9661
Dlouhodobé závazky	4868	4954	5188
Krátkodobé závazky	3929	4377	4033
Bankovní úvěry	0	0	440
Časové rozlišení pasiv	72	42	0

Zdroj: Rozvaha 2011, Rozvaha 2012, Rozvaha 2013

Tab. 4 Finanční struktura společnosti

5.5 Horizontální struktura vybraných pasiv v letech 2011-2013

Položka rozvahy	Změna 2012/2011		Změna 2013/2012	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%
PASIVA CELKEM	-2549	-22,35	-529	-5,97
Vlastní kapitál	-3053	-120,48	-817	157,42
Základní kapitál	0	0,00	0	0,00
Rezervní fondy	0	0,00	0	0,00
VH minulých let	-657	-38,69	-3053	-293,28
VH účetního období	-2396	364,69	2236	-73,24
Cizí zdroje	534	6,07	330	3,54
Dlouhodobé závazky	86	1,77	234	4,72
Krátkodobé závazky	448	11,40	-344	-7,86
Bankovní úvěry	0	0,00	440	-
Časové rozlišení pasiv	-30	-41,67	-42	-100

Zdroj: Rozvaha 2011, Rozvaha 2012, Rozvaha 2013

Tab. 5 Horizontální analýza vybraných pasiv

V období 2011–2012 klesla celková pasiva o 22,35 %, v absolutním vyjádření nárůst o 2 549 000 Kč. Velký podíl na tomto růstu měly zejména cizí zdroje, které se zvýšily o 6,07 %, v absolutním vyjádření o 534 000 Kč. Důvodem růstu cizích zdrojů byl růst především závazků. Krátkodobé závazky vzrostly o 11,40 %, v absolutním vyjádření o 448 000 Kč. Dlouhodobé závazky vzrostly o 1,77 % v absolutním vyjádření o 86 000 Kč. A to především díky růstu dlouhodobých přijatých záloh od obchodních partnerů. Firma si v tomto období nevytvořila žádné rezervy. Velká změna, což vůbec není pozitivní, nastala poklesem vlastního kapitálu o 120,48 %, v absolutním vyjádření o 3 053 000 Kč. Tento pokles byl způsoben zvýšením ztráty v položce výsledku hospodaření z běžného účetního období. Tato ztráta se navýšila o 364,69%, v absolutním vyjádření o 657 000 Kč. Snížení lze vidět ve výsledku hospodaření z minulých let o 38,69 %, v absolutním vyjádření o 1 649 000 Kč. Výsledek hospodaření je podrobněji analyzován v analýze výkazu zisku a ztráty. V období 2012–2013, stejně jako v minulém sledovaném období, celková pasiva klesala. Konkrétně o 5,97%, v absolutním vyjádření o 529 000 Kč. Dochází k dalšímu poklesu vlastního kapitálu o 157,42 %, v absolutním vyjádření o 817 000 Kč. Nejvýznamnější vývoj prodělaly položky výsledku hospodaření, výsledek hospodaření z minulých let, který byl záporný, klesl o 293,28 %, ztráta se tedy v absolutním vyjádření prohloubila o 3 053 000 Kč. Naopak snížení lze vidět ve výsledku hospodaření z běžného účetního období, ztráta klesla o 73,24 %, v absolutním vyjádření o 2 236 000 Kč. Cizí zdroje vzrostly jen mírně o 3,54 %, v absolutním vyjádření o 330 000 Kč. Krátkodobé závazky klesly o 7,86 %, v absolutním vyjádření o 344 000 Kč. Dlouhodobé závazky se zvýšily o 4,72 %, v absolutním vyjádření o 234 000 Kč. Cizí zdroje v roce 2013 tvoří i krátkodobý bankovní úvěr v hodnotě 440 000 Kč.

5.6 Vertikální analýza pasiv v letech 2011 – 2013

(v tis. Kč)	2011	2012	2013
PASIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	22,22%	-5,86%	-16,05%
Základní kapitál	10,52%	13,55%	14,41%
Rezervní fondy	2,57%	3,31%	3,52%
VH minulých let	14,89%	11,76%	-24,17%
VH účetního období	-5,76%	-34,48%	-9,81%
Cizí zdroje	77,15%	105,39%	116,05%
Dlouhodobé závazky	42,69%	55,95%	62,32%
Krátkodobé závazky	34,46%	49,44%	48,44%
Bankovní úvěry	0,00%	0,00%	5,29%
Časové rozlišení pasiv	0,81%	0,47%	0,00%

Zdroj: Rozvaha 2011, Rozvaha 2012, Rozvaha 2013

Tab. 6 Vertikální analýza vybraných pasiv

Z výše uvedené tabulky je na první pohled patrné, že v letech 2011–2012 docházelo k velkým rozdílům. Největší podíl na celkových pasivech tvořily cizí zdroje, které v roce 2011 tvořily 77,15 %, ale v roce 2012 překročily hranici 100% z celkových pasiv o 5,39 %. To znamená, že firma je financována jenom z cizích zdrojů. Zadlužení vlastního kapitálu je pro firmu negativním jevem. V roce 2013 se zadluženost VK ještě zvyšuje o 10 % a cizí zdroje jsou o 16,05 % vyšší než celková pasiva.

6 FINANČNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁT

V analýze výkazu zisku a ztráty je provedena horizontální a vertikální analýza hlavních nákladových a výnosových položek.

6.1 Přehled nákladů společnosti Paulín

(v tis. Kč)	2011	2012	2013
Náklady na zboží	9	9	0
Výkonová spotřeba	25287	20175	16826
Osobní náklady	3123	3278	2833
Daně a poplatky	87	90	59
Odpisy DHM a DNM	597	606	410
ZC prodaného DM a mat.	10	9	82
Změna stavu rezerv, ... (provoz)	-	-158	-
Ostatní provozní náklady	403	1074	86
Nákladové úroky	0	0	40
Ostatní finanční náklady	284	124	41
Daň z příjmu	0	0	0
Náklady	29800	25207	20377

Zdroj: VZZ 2011, 2012, 2013

Tab. 7 Přehled nákladů

Z tabulky č. 7 vyplývá, že největší podíl na celkových nákladech má výkonová spotřeba, to znamená spotřeba materiálu a energie, služby a nájemné za pronajaté prostory. Dále to jsou osobní náklady, to znamená mzdové náklady, náklady na sociální zabezpečení a pojištění a sociální náklady. Podíl na celkových nákladech mají také odpisy, ostatní provozní náklady a ostatní finanční náklady.

6.2 Horizontální analýza nákladů v letech 2011 – 2013

položka (v tis. Kč)	Změna 2012/2011		Změna 2013/2012	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Náklady na zboží	0	0,00	-9	0,00
Výkonová spotřeba	-5112	-20,22	-3349	-16,60
Osobní náklady	155	4,96	-445	-13,58
Daně a poplatky	3	3,45	-31	-34,44
Odpisy DHM a DNM	9	1,51	-196	-32,34
ZC prodaného DM a mat.	-1	-10,00	73	811,11
Změna stavu rezerv, ... (provoz)	-158	-	158	-100,00
Ostatní provozní náklady	671	166,50	-988	-91,99
Nákladové úroky	0	0,00	40	-
Ostatní finanční náklady	-160	-56,34	-83	-66,94
Daň z příjmu	0	0,00	0	0,00
Náklady	-4593	-15,41	-4830	-19,16

Zdroj: VZZ 2011, 2012, 2013

Tab. 8 Horizontální analýza nákladů

V roce 2011-2012 se výkonová spotřeba snížila o 20,22 %, v absolutním vyjádření o 5 112 000 Kč. Hlavní příčinou byl pokles cen materiálu a energie. Osobní náklady nepatrně rostly o 4,96 %, v absolutním vyjádření o 155 000 Kč. Daně a poplatky a odpisy DHM se nepatrně zvýšily. Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období se snížila v absolutním vyjádření o 158 000 Kč. Ostatní provozní náklady vzrostly o 166,50 %, v absolutním vyjádření o 671 000 Kč. Celkové náklady v tomto období klesly o 15,41 %, v absolutním vyjádření o 4 593 000 Kč. V období 2012-2013 klesly celkové náklady o 19,16 %, v absolutním vyjádření o 4 830 000 Kč. Také výkonová spotřeba se snížila o 16,60 %, osobní náklady klesly o 13,58 %, v absolutním vyjádření o 445 000 Kč. Zůstatková cena prodaného DM a mat. se zvýšila o 811,11 %. K poklesu došlo také u ostatních provozních nákladů o 91,99 % a ostatních finančních nákladů o 66,94 %.

6.3 Vertikální analýza nákladů v letech 2011-2013

(v tis. Kč)	2011	2012	2013
Náklady na zboží	0,03%	0,04%	0,00%
Výkonová spotřeba	84,86%	80,04%	82,57%
Osobní náklady	10,48%	13,00%	13,90%
Daně a poplatky	0,29%	0,36%	0,29%
Odpisy DHM a DNM	2,00%	2,40%	2,01%
ZC prodaného DM a mat.	0,03%	0,04%	0,40%
Změna stavu rezerv, ... (provoz)	0,00%	-0,63%	0,00%
Ostatní provozní náklady	1,35%	4,26%	0,42%
Nákladové úroky	0,00%	0,00%	0,20%
Ostatní finanční náklady	0,95%	0,49%	0,20%
Daň z příjmu	0,00%	0,00%	0,00%
Náklady	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: VZZ 2011, 2012, 2013

Tab. 9 Vertikální analýza nákladů

Z tabulky č. 9 je zřejmé, že v období 2011-2013 nedocházelo k výrazným změnám položek nákladů. Největší podíl na celkových nákladech má výkonová spotřeba v rozmezí od 80 % do 85 %. Osobní náklady jsou v rozmezí podílu od 10 % do 14 %. Odpisy tvoří cca 2 % z celkových nákladů. Z tabulky je zřejmé, že firma Paulín má celkové náklady tvořené v podstatě z provozních nákladů.

6.4 Přehled výnosů společnosti Paulín

(v tis. Kč)	2011	2012	2013
Tržby za prodej zboží	15	13	1
Výkony	28 844	21 865	18 819
Tržby z prodeje DM a materiálu	8	10	215
Ostatní provozní výnosy	174	129	469
Ostatní finanční výnosy	102	137	56
VÝNOSY	29143	22154	19560

Zdroj: VZZ 2011, 2012, 2013

Tab. 10 Přehled výnosů

Celkové výnosy u firmy Paulín tvoří převážně provozní výnosy, to znamená tržby za prodej zboží, výkony, které tvoří pouze tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, dále tržby za prodej dlouhodobého majetku a materiálu a ostatní provozní výnosy.

6.5 Horizontální analýza výnosů v letech 2011-2013

položka (v tis. Kč)	Změna 2012/2011		Změna 2013/2012	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Tržby za prodej zboží	-2	-13,33	-12	-92,31
Výkony	-6 979	-24,20	-3 046	-13,93
Tržby z prodeje DM a materiálu	2	25,00	205	2050,00
Ostatní provozní výnosy	-45	-25,86	340	263,57
Ostatní finanční výnosy	35	34,31	-81	-59,12
VÝNOSY	-6989	-23,98	-2594	-11,71

Zdroj: VZZ 2011, 2012, 2013

Tab. 11 Horizontální analýza výnosů

V letech 2011-2012 se celkové výnosy snížily o 23,98 %, v absolutním vyjádření o 6 989 000 Kč. Převažující podíl na tom měly výkony, respektive tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, které se snížily o 24,20 %, v absolutním vyjádření o 6 979 000 Kč. Ostatní provozní výnosy také klesaly o 25,86 %, v absolutním vyjádření o 45 000 Kč. Naopak ostatní finanční výnosy se zvýšily o 34,31 %. V letech 2012-2013 se celkové výnosy opět snižují o 11,71 %, v absolutním vyjádření o 2 594 000 Kč. U výkonů také nastal pokles o 13,93 %, v absolutním vyjádření o 3 046 000 Kč. Naopak zvýšení nastalo u tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu o 2050,00 % a ostatních provozních výnosů o 263,57 %. Ostatní finanční výnosy měly pokles o 59,12 %, v absolutním vyjádření o 81 000 Kč.

6.6 Vertikální analýza výnosů v letech 2011- 2013

(v tis. Kč)	2011	2012	2013
Tržby za prodej zboží	0,05%	0,06%	0,01%
Výkony	98,97%	98,70%	96,21%
Tržby z prodeje DM a materiálu	0,03%	0,05%	1,10%
Ostatní provozní výnosy	0,60%	0,58%	2,40%
Ostatní finanční výnosy	0,35%	0,62%	0,29%
VÝNOSY	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: VZZ 2011, 2012, 2013

Tab. 12 Vertikální analýza výnosů

V letech 2011–2013 nejvyšší podíl na celkových výnosech zaujímaly výkony, které se pohybovaly v rozmezí podílu od 96,21 % do 98,97 %. Jednalo se zejména o prodej vlastních výrobků a služeb. Dále pak ostatní provozní výnosy, které se pohybovaly v rozmezí podílu od 0,60 % do 2,40 %. Ostatní položky mají jen nepatrný podíl na celkových výnosech. Celkové výnosy tvoří převážně jen výnosy z provozní činnosti.

7 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ

7.1 Analýza čistého pracovního kapitálu

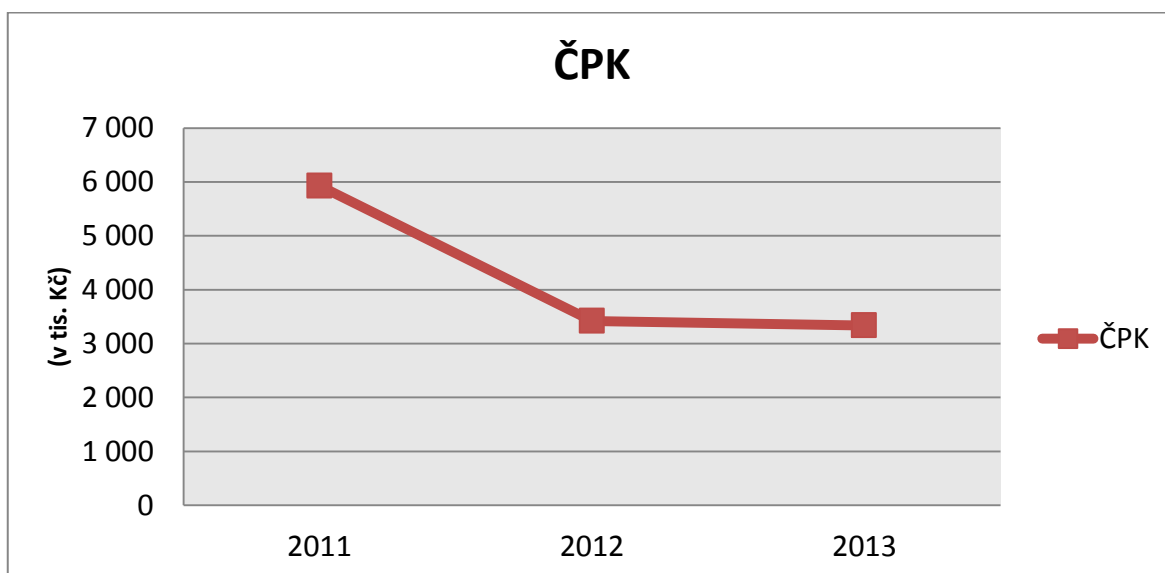
Čistý pracovní kapitál (Tab. 12) patří k nejvyužívanějším rozdílovým ukazatelům a má velký vliv na platební schopnost podniku. ČPK tvoří částku, o kterou oběžná aktiva převyšují dluhy. Obecně platí, že čím vyšších hodnot dosahuje, tím lépe.

(v tis. Kč)	2011	2012	2013
ČPK	5 924	3 421	3 336

Zdroj: vlastní

Tab. 13 Ukazatel čistého pracovního kapitálu

Největší mírou se na poklesu čistého pracovního kapitálu podílely klesající krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů a současně rostoucí krátkodobé závazky. V roce 2011 dosáhl tento rozdílový ukazatel částky 5 924 tis. Kč, v roce 2012 klesl na 3 421 tis. Kč a v posledním roce byla hodnota čistého pracovního kapitálu 3 336 tis. Kč. Hodnotu ČPK však tvoří především krátkodobé pohledávky, které obsahují i položky dlouhodobě nelikvidní a to hlavně pohledávky po splatnosti a nedobytné pohledávky.

Zdroj: vlastní

Graf 1 Vývoj čistého pracovního kapitálu

8 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ

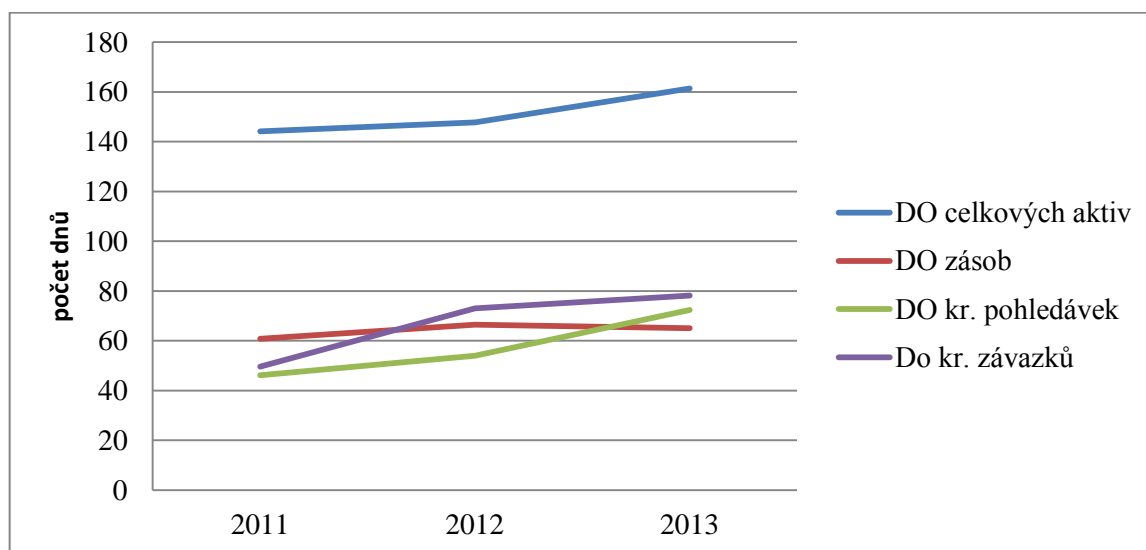
8.1 Analýza aktivity

Ukazatelé aktivity (Tab. 9) informují o tom, jak efektivně firma hospodaří se svými aktivy. U obratu, kdy se zjišťuje, kolikrát za rok se daná položka v podniku využije, platí, čím větší je hodnota ukazatele, tím lépe. Doba obratu (DO), která udává počet dní, za který se daná položka v podniku obrátí, měla by být naopak co nejkratší.

Ukazatel aktivity	2011	2012	2013
Obrat celkových aktiv	2,53	2,47	2,26
DO celkových aktiv	144,22	147,72	161,46
Obrat zásob	6	5,49	5,61
DO zásob	60,82	66,52	65,09
Obrat krátkodobých pohledávek	7,9	6,76	5,04
DO krátkodobých pohledávek	46,19	54,02	72,42
Obrat krátkodobých závazků	7,35	4,99	4,67
DO krátkodobých. závazků	49,69	73,02	78,22

Zdroj: vlastní

Tab. 14 Analýza aktivity

Zdroj: vlastní

Graf 2 Vývoj doby obratu aktiv

V letech 2011 a 2013 se za rok zásoby přeměnily v ostatní formy oběžného majetku až po opětovný nákup zásob přibližně 6krát a tato přeměna trvala zhruba 64 dní.

Ukazatel doby obratu (Graf 2) pohledávek se v roce 2011 a 2013 pohyboval na skoro stejné úrovni jako ukazatel DO závazků. Výkyv byl v roce 2012, kdy DO pohledávek byl 54 dní a DO závazků byl 73 dní. Z tabulky č. 14 je zřejmé, že v období 2011 – 2013 se obraty zásob, pohledávek i závazků snižují a DO zásob, pohledávek a závazků zvyšují, což není pozitivní, mělo by to být naopak.

8.2 Analýza likvidity

V rámci analýzy likvidity se posuzuje schopnost firmy splácet včas své krátkodobé závazky. Dosažené hodnoty, které znázorňuje tabulka (Tab. 10), ve sledovaném období narůstají a to svědčí o velmi dobré platební schopnosti podniku.

Ukazatel likvidity	2011	2012	2013
Likvidita okamžitá	0,35	0,13	0,16
Likvidita pohotová	1,28	0,87	0,99
Likvidita běžná	2,51	1,78	1,75

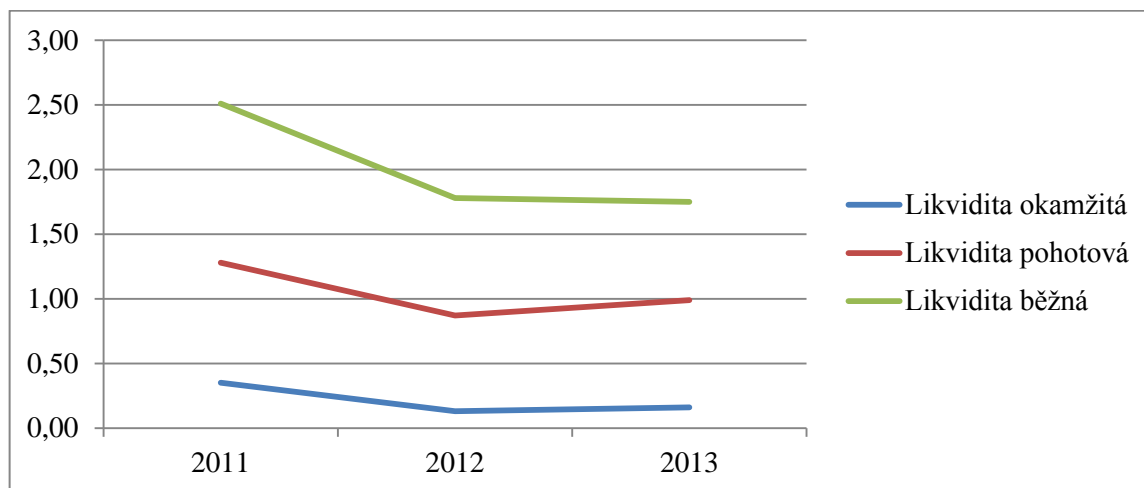
Zdroj: vlastní

Tab. 15 Analýza likvidity

Hotovostní likvidita (okamžitá likvidita I. stupně) udává schopnost podniku uhradit právě splatné dluhy. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je v rozmezí 0,2–0,5. V roce 2011 se hodnota pohybovala v doporučené hranici, to znamená, že firma měla dostatek peněžních prostředků na úhradu svých závazků. V letech 2012 a 2013 se tyto hodnoty dostali pod doporučenou hranici tohoto ukazatele, čím by se lehce mohla firma dostat do platební neschopnosti.

Pohotová likvidita (likvidita II. stupně) má proti běžné likviditě odstraněnu z čitatele nejméně likvidní položku oběžných aktiv, zásoby, a počítá pouze s pohotovými oběžnými aktivy. U tohoto ukazatele je doporučená hodnota v rozmezí 1–1,5. Doporučených hodnot dosahovala firma jen v roce 2011, v roce 2012 a 2013 byla hodnota pod doporučeným rozmezím.

Běžná likvidita (likvidita III. stupně) uvádí, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé cizí zdroje podniku. Doporučená hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí 1,5–2,5. U této likvidity měla firma v období 2011–2013 hodnoty v doporučeném rozmezí.

Zdroj: vlastní

Graf 3 Vývoj ukazatelů likvidity

8.3 Analýza zadluženosti

Zadluženost podniku velmi úzce souvisí s jeho platební schopností. Analýza zadluženosti se zabývá problematikou kapitálové struktury, tj. poměrem vlastního a cizího kapitálu. Platí, že cizí zdroje by neměly výrazně převažovat nad vlastními zdroji. Příliš velké zadlužení zvyšuje finanční riziko investorů a věřitelů a podnik může mít problémy se splácením úroků a snadno se tak může dostat do nepříznivé finanční situace.

Ukazatel zadluženosti	2011	2012	2013
Zadluženost	77,15 %	105,39 %	116,05 %
Koeficient samofinancování	22,22 %	-5,86 %	-16,05 %
Míra zadluženosti VK	3,47	-17,98	-7,23
Míra finanční samostatnosti	0,29	-0,06	-0,14

Zdroj: vlastní

Tab. 16 Ukazatelé zadluženosti

Celková zadluženost se v průběhu tří let zvyšovala. Jak je z tabulky 16 patrné, firma vykazuje velmi vysokou zadluženost. Ukazatel celkové zadluženosti by se měl podle

doporučených hodnot pohybovat v rozmezí 30 % – 60 %. Příčinou byl vzrůst krátkodobých závazků z obchodních vztahů a dlouhodobých závazků. Firma využívá k financování své činnosti více jak 90 % cizích zdrojů, jak znázornila vertikální analýza rozvahy. V roce 2011 a 2012 přestala firma využívat dlouhodobých bankovních úvěrů a soustředila se pouze na krátkodobé závazky. Vzhledem k její situaci je to pochopitelné, protože jak vyplývá z ukazatele míry zadluženosti, který je významný pro banku v případě žádosti o nový úvěr, firma je pro banku díky vysokému zadlužení velice riziková.

8.4 Analýza rentability

Ukazatele rentability jsou měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Nejčastěji používané ukazatele jsou uvedeny v následující tabulce.

Ukazatel rentability	2011	2012	2013
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	-4,17	-34,63	-9,51
Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE)	-6,42	-69,13	-20,56
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	-25,93	588,24	61,15
Rentabilita tržeb (ROS)	-2,28	-13,95	-4,34

Zdroj: vlastní

Tab. 17 Ukazatelé rentability

Hodnoty rentability celkového kapitálu, která měří schopnost dosahovat zisku za pomoci celkových aktiv, v letech 2011 – 2013 dosahovaly záporných hodnot, podnik tedy neefektivně hospodařil s celou svou majetkovou strukturou. Hodnoty rentability dlouhodobého kapitálu, která měří schopnost dosahovat zisku za pomoci dlouhodobé kapitálu, v letech 2011 – 2013 dosahovaly záporných hodnot, podnik tedy nebyl schopen uspokojit ty, kteří mu poskytli dlouhodobý kapitál. Rentabilita vlastního kapitálu, která měří schopnost dosahovat zisku za pomoci vlastního kapitálu, dosahovala v roce 2011 záporných hodnot, podnik tedy nebyl schopen odměnit vlastníky podniku, kteří podstupují riziko podnikání. Stejně tak v roce 2012 a 2013 kdy byl podnik ve ztrátě a měl záporný vlastní kapitál, pak výsledná rentabilita nabývá kladných hodnot, což nedává žádný smysl. Rentabilita tržeb, která měří schopnost dosahovat zisku za pomoci tržeb v letech 2011 – 2013 dosahovala záporných hodnot, podnik v těchto dvou letech nebyl ziskový ve vztahu k tržbám.

9 ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK

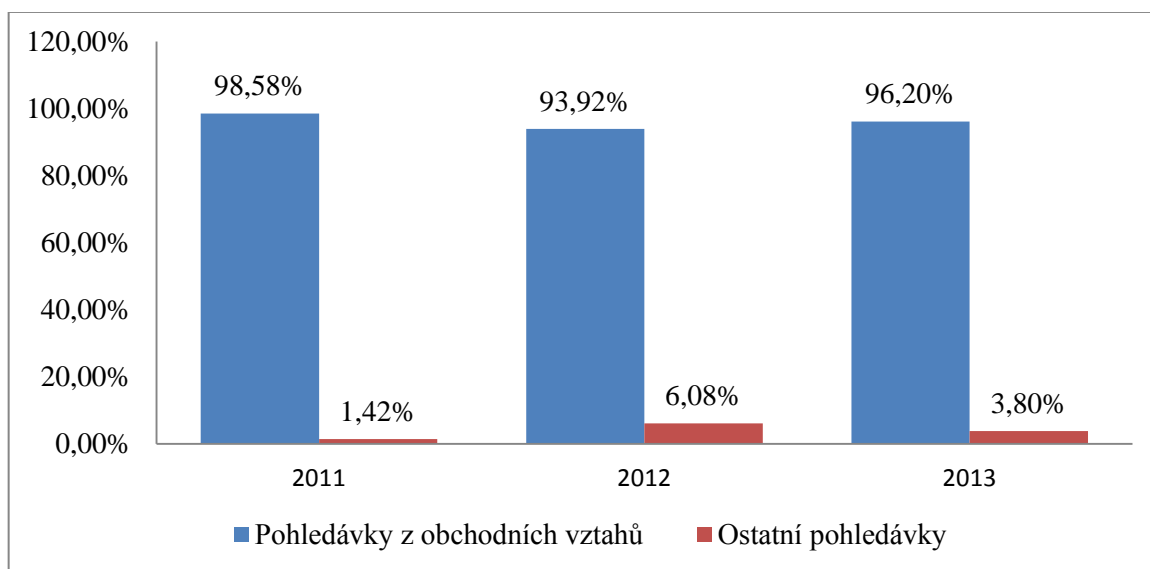
Každá firma by měla mít ucelený systém řízení pohledávek, jelikož pohledávky vážou značnou část peněžních prostředků a proto je třeba je usměrňovat, analyzovat a optimalizovat.

9.1 Analýza pohledávek celé firmy

Položka rozvahy (v tis. Kč)	2011	2012	2013
Krátkodobé pohledávky	3652	3238	3734
Pohledávky z obchodních vztahů	3600	3041	3592
Stát - daňové pohledávky	0	4	0
Krátkodobé poskytnuté zálohy	31	126	136
Jiné pohledávky	21	67	6
Pohledávky celkem	3652	3238	3734
Pohled. z obch.vztahů/Pohledávky celkem	98,58%	93,92%	96,20%

Zdroj: Rozvaha 2011, Rozvaha 2012, Rozvaha 2013

Tab. 18 Struktura pohledávek

Zdroj: Rozvaha 2011, Rozvaha 2012, Rozvaha 2013

Graf 4 Struktura pohledávek

Z tabulky č. 18 je zřejmé, že v letech 2011 - 2013 zaujímají převážný podíl na celkových pohledávkách, pohledávky z obchodních vztahů, a to cca 96 %. V roce 2012 klesly pohledávky z obchodních vztahů o 559 000 Kč a v následujícím roce se zase zvýšily o

551 000 Kč. V roce 2012 vznikla daňová pohledávka vůči státu, kdy firma zažádala finanční úřad o vrácení daně.

Firma má dvě prodejní místa, v Brně a ve Zlíně. Dále se práce bude zabývat řízením pohledávek na pobočce Zlín, kde jsem absolvovala praxi.

9.2 Evidence pohledávek

Největší množství pohledávek ve společnosti vzniká z obchodních vztahů. Zákazníci za poskytnutý materiál, zboží neplatí v hotovosti, ale je jim umožněna pozdější platba na fakturu. Tak zvaný obchodní úvěr je běžný způsob platebních podmínek mezi podniky.

Vedení společnosti provádí obchodní činnost jako vyhledávání obchodních partnerů, vedou obchodní jednání, kde uzavírají smlouvy. Jednají s úřady a zákazníky – vymáhají pohledávky.

Faktury vystavují fakturantky firmy dle potřeby. Každá má své přihlašovací jméno, na které je faktura vystavena. Faktura obsahuje zákonné náležitosti a je zde také uvedeno, že v případě prodlení bude zákazníkovi účtována pokuta ve výši 0,05 % z celkové částky a to za každý den po splatnosti faktury a zboží je až do zaplacení celé částky majetkem dodavatele.

Firma Paulín s.r.o. používá k evidenci pohledávek vnitřní informační systém MRP-K/S, který usnadňuje vedení a kontrolu pohledávek. Např. pomocí knihy vydaných faktur je možno vyhledat konkrétní pohledávku či saldokonto za obchodním partnerem, rozdělit pohledávky podle splatnosti, prodaného zboží, podle data vystavení, atd.

Firma využívá nejčastěji standardní lhůtu splatnosti 10 - 14 dnů, avšak tyto lhůty splatnosti má upraveny dle individuálních zákazníků (např. 30 dnů, 2 měsíce). To je hodnoceno pozitivně, jelikož ke kvalitním zákazníkům je třeba se chovat se zvýšenou péčí, aby se cítil váženě a spokojeně (aby nadále u firmy nakupoval), což je vyvoláno právě poskytnutím delší lhůty splatnosti.

9.3 Správa pohledávek

Ve správě pohledávek nemá firma propracovaný systém. Vystavené faktury jsou evidovány ve firemním systému v počítači. O práci s pohledávkami se stará fakturantka, která faktury ručně zatřídí do šanonu a zavádí splacené faktury do systému na základě elektronických bankovních výpisů. Na základě systému informuje o nezaplacení pohledávek, tedy o překročení lhůt splatnosti jednatele firmy. O následné upomínání dlužníků a vymáhání pohledávek má na starosti fakturantka firmy. Přehledy neuhrazených pohledávek nejsou sestavovány v pravidelných intervalech, pouze dle potřeb vedení. Mnohem efektivnější by bylo svěřit tuto

oblast pouze jedné osobě. Kontrola úhrad faktur není prováděna každý den, pouze jednou týdně nebo při zjištění akutního nedostatku peněžních prostředků na bankovním účtu. Dle mého názoru, by se úhrady měly kontrolovat každý den a následně začít s upomínáním dlužníků. Také přehledy o stavu neuhrazených pohledávek by se měly sestavovat v pravidelných intervalech, protože by firmě pomohly při budoucím řízení pohledávek. (zda obchodní úvěr dále poskytovat danému odběrateli, stanovení lhůty splatnosti, potřebnost zajišťovacích prostředků atd.)

9.4 Přehled celkové fakturace

V rámci analýzy pohledávek je třeba provést přehled celkové fakturace za roky 2011 – 2013, který je rozdělen na roční podíl uhrazených a neuhrazené faktur k celkové fakturaci za jednotlivé roky.

Položka	2011	2012	2013
Celková fakturace	23 807 272	13 323 150	11 620 447
Uhrazené	22 276 187	11 917 857	10 333 456
Neuhrazené	1 531 085	1 405 293	1 286 991

Zdroj: interní data firmy

Tab. 19 Přehled fakturace v Kč

9.5 Horizontální analýza celkové fakturace

Položka	Změna 2012/2011		Změna 2013/2012	
	Kč	%	Kč	%
Celková fakturace	-10 484 122	-44,04%	-1 702 703	-12,78%
Uhrazené faktury	-10 358 330	-46,50%	-1 584 401	-13,29%
Neuhrazené faktury	-125 792	-8,22%	-118 302	-8,42%

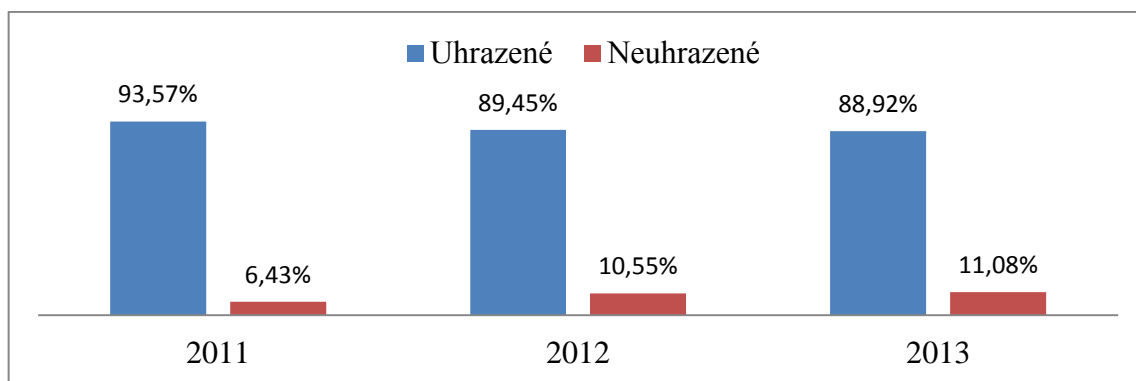
Zdroj: interní data firmy

Tab. 20 Horizontální analýza celkové fakturace

Z tabulky č. 21 vidíme, že počet vydaných faktur v období 2011 – 2013 výrazně klesal. Největší pokles nastal v roce 2012 v procentuálním vyjádření o 44 % a v absolutním

vyjádření o 10 484 122 Kč. V následujícím roce došlo k dalšímu poklesu vydaných faktur v procentuálním vyjádření o 12,78 % a absolutním vyjádření o 1 702 703. Důvodem poklesu vydaných faktur byla menší poptávka po produktech firmy následkem zvýšení cen.

9.6 Podíl uhrazených a neuhrazených faktur v letech 2012 – 2013

Zdroj: interní data firmy

Graf 5 Podíl uhrazených a neuhrazených faktur

V grafu č. 6 je znázorněn přehled uhrazených a neuhrazených faktur v letech 2011 – 2013. V roce 2011 měla firma 93,57 % faktur uhrazených a 6,43 % neuhrazených, ale v roce 2012 už stoupl počet neuhrazených faktur na 10,55 % a v následujícím roce na 11,08 %. To značí, že platební morálka odběratelů se výrazně zhoršila a firma pohledávky důsledně nekorigovala.

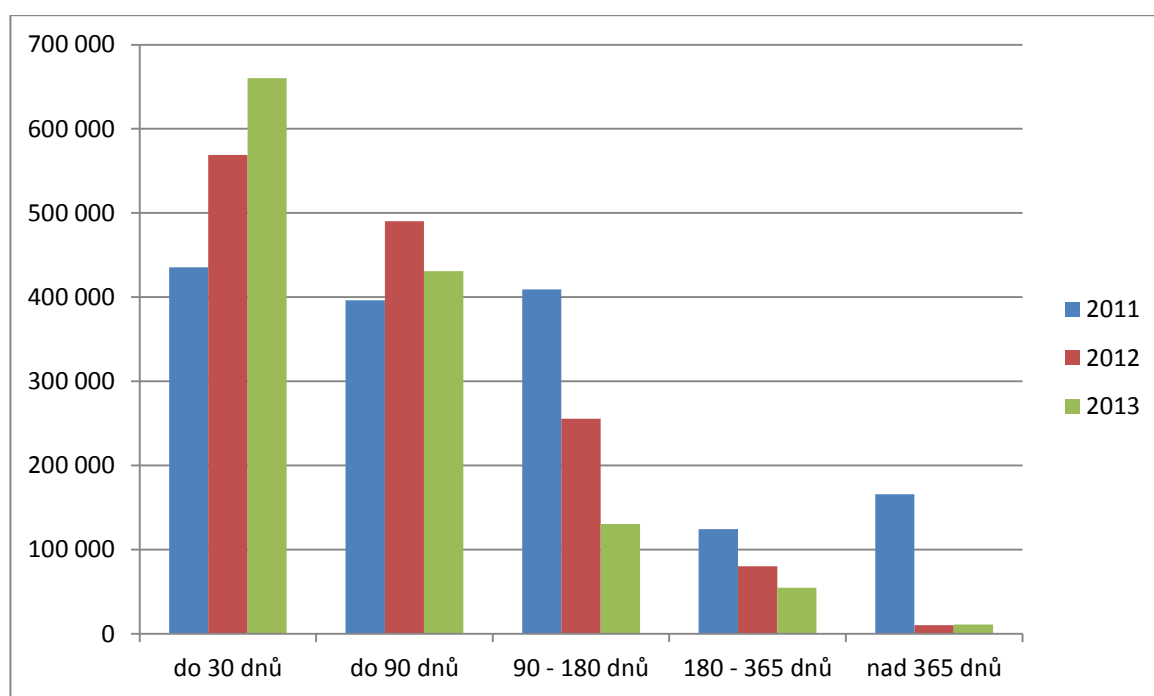
9.7 Pohledávky po lhůtě splatnosti v letech 2011 – 2013

Faktury po splatnosti v Kč	Roky		
	2011	2012	2013
do 30 dnů	435 583	569 145	660 369
do 90 dnů	396 131	490 078	430 777
90 - 180 dnů	409 036	255 674	130 283
180 - 365 dnů	124 410	80 252	54 623
nad 365 dnů	165 924	10 144	10 939
Celkem	1 531 084	1 405 293	1 286 991

Zdroj: interní data firmy

Tab. 21 Pohledávky po lhůtě splatnosti

Z tabulky č. 19 vyplývá, že celkové neuhrazené pohledávky za rok 2011 činí 1 531 084 Kč a jejich největší podíl tvoří pohledávky po splatnosti do 30 dnů, které zaujímají 28 % a pohledávky po splatnosti 90 – 180 dnů, které zaujímají 27 %. Takto vysoký podíl byl způsobený především neuváženým poskytováním obchodních úvěrů. V následujícím roce se pohledávky do 30 dnů a do 90 dnů po splatnosti ještě navýšily, pokles byl u pohledávek 90 – 180 dnů po splatnosti. Avšak stále se vyskytují pohledávky po lhůtě splatnosti v ostatních časových intervalech, což značí o přetrvávajících nedostacích v oblasti řízení pohledávek. Celkový stav neuhrazených pohledávek se v roce 2012 oproti předchozímu roku snížil o 125 791 Kč, což je ale důsledkem snížené fakturace. Z hlediska rozboru pohledávek se sleduje vývoj neuhrazených pohledávek po lhůtě splatnosti v jednotlivých letech. V následujícím roce se situace v podstatě opakuje a je zřejmé, že firma neumí korigovat neuhrazené pohledávky. Grafické vyjádření umožní jasnější a názornější zobrazení vývoje neuhrazených pohledávek, rozdělených po různých lhůtách splatnosti.

Zdroj: interní data firmy

Graf 6 Vývoj neuhrazených pohledávek po lhůtě splatnosti v Kč

9.8 Analýza odběratelů

Mezi zákazníky patří stavební firmy, obchodníci, živnostníci a soukromé osoby. Téměř 90 % zákazníků tvoří smluvní partneři a firma s nimi udržuje dlouholetou spolupráci. K získávání informací o odběratelích firma nevyužívá žádné služby specializovaných agentur a nepoužívá ani žádné metody k hodnocení odběratelů.

Pro získávání základních informací o konkrétním odběrateli bych firmě doporučila Obchodní rejstřík (dostupný na www.justice.cz/or/), který je hlavním zdrojem informací o firmách. Dále pak Insolvenční rejstřík (dostupný na www.insolvencni-rejstrik.cz), který informuje, zda není na odběratele vedena insolvence.

9.9 Největší odběratelé firmy

Firma	Výše nákupu v Kč			Celkem
	2011	2012	2013	
Antonín Král	526 880	311 126	284 599	1 122 605
SHATA STAV CZ s.r.o.	441 888	320 877	160 579	923 344
TM STAV s.r.o.	1 324 720	760 147	506 476	2 591 343
STAVYMA s.r.o.	354 262	260 478	187 457	802 197
RUDOLF EKODOMY s.r.o.	460 656	305 980	230 986	997 622

Zdroj: interní data firmy

Tab. 22 Největší odběratelé firmy

Následující tabulka představuje 5 největších odběratelů firmy Paulín, s.r.o., jsou to převážně stavební firmy působící ve zlínském kraji. U všech firem vidíme pokles výše odebraného zboží, jehož příčinou byl všeobecný pokles poptávky.

9.10 Slevy

Stálým zákazníkům poskytuje společnost cenové zvýhodnění. Během celého roku probíhají slevy na různý sortiment zboží. Sleva je určena podle množství odebraného materiálu. Kupující má možnost slevy při splnění těchto podmínek:

- platba v hotovosti
- platba převodem před odběrem materiálu

9.11 Zajištění pohledávek

9.11.1 Úrok z prodlení

Firma nárokuje platby za pozdní úhrady tzv. úrok z prodlení (uvedené na faktuře) a to ve výši 0,05 % z celkové částky a to za každý den po splatnosti faktury. Tím dává firma rázně najevo, že úhradu vyžaduje a v případě nesplnění bude inkasovat peníze navíc.

9.11.2 Výhrada vlastnictví

Dalším zajišťovacím prostředkem, který firma uvádí na fakturu je výhrada vlastnictví, což znamená, že zboží je až do zaplacení celé částky majetkem dodavatele. Dle mého názoru je pro firmu s tímhle zaměřením tento zajišťovací prostředek neefektivní a nesmyslný.

9.12 Vymáhání pohledávek

Velmi důležitá je prevence pohledávek. Následné vymáhání je nejisté, zdlouhavé a hlavně drahé. Firma se pak nesplacené pohledávky snaží řešit nejprve telefonicky 1–3 týdny po splatnosti, poté zasílá první a druhou upomínku poštou 2–6 týdnů po splatnosti. Při nezaplacení pohledávek je informován jednatel firmy a ten se to snaží řešit nejdříve osobním jednáním s odběratelem, popřípadě vytvořením splátkového kalendáře. Poslední fází vymáhání je předání nesplacených pohledávek právníkovi.

Vymáhání pohledávek má ve firmě na starosti fakturantka, která vystavuje faktury a následně zavádí uhrazené faktury do systému. Systém jí sice umožňuje dělat výstupy ohledně faktur po splatnosti, ale kvůli její pracovní vytíženosti jí na inkasní činnost nezbývá moc času.

Tento způsob řízení pohledávek je neefektivní, firma je ke svým odběratelům spíše benevolentní, a jestliže správa pohledávek bude nadále řízena tímto způsobem, může to mít pro firmu katastrofické následky.

10 SHRNUÍ PROVEDENÝCH ANALÝZ A DOPORUČENÍ

Prvními ukazateli, kterými jsem zabývala, byly ukazatele absolutní. V analýze rozvahy byla provedena horizontální a vertikální analýza hlavních položek aktiv i pasiv. U analýzy rozvahy jsem se nejdříve zaměřila na stranu aktiv, kde lze vypořádat, že období 2011–2012 došlo ke snížení celkových aktiv o 22,35 %. Velký podíl na tomto poklesu měla zejména oběžná aktiva, která se snížila o 20,86 %, Důvodem poklesu oběžných aktiv byl pokles především zásob, krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku. V období 2012–2013 došlo k velkému poklesu DM o 49,65%. U oběžných aktiv došlo ke zvýšení krátkodobých pohledávek o 15,32% a krátkodobého finančního majetku o 25,48%. V období 2011–2012 klesla celková pasiva o 22,35 %, Velká změna, což vůbec není pozitivní, nastala poklesem vlastního kapitálu o 120,48 %, který se dostal do minusových hodnot. Tento pokles byl způsoben zvýšením ztráty v položce výsledku hospodaření z běžného účetního období. Cizí zdroje, které se zvýšily o 6,07 %. Důvodem růstu cizích zdrojů byl růst především krátkodobých a dlouhodobých závazků. V období 2012–2013, stejně jako v minulém sledovaném období, celková pasiva klesala, konkrétně o 5,97%. Dochází k dalšímu poklesu vlastního kapitálu o 157,42%. Naopak snížení lze vidět ve výsledku hospodaření z běžného účetního období, ztráta klesla o 73,24 %.

Z výkazu zisku a ztráty lze vyčíst, že v období 2011–2013 nedocházelo k výrazným změnám položek nákladů. Největší podíl na celkových nákladech má výkonová spotřeba v rozmezí od 80 % do 85 %. Osobní náklady jsou v rozmezí podílu od 10 % do 14 %. Odpisy tvoří cca 2 % z celkových nákladů. Firma Paulín má celkové náklady tvořené v podstatě z provozních nákladů. V letech 2011–2013 nejvyšší podíl na celkových výnosech zaujímaly výkony, které se pohybovaly v rozmezí podílu od 96,21 % do 98,97 %. Jednalo se zejména o prodej vlastních výrobků a služeb. Dále pak ostatní provozní výnosy, které se pohybovaly v rozmezí podílu od 0,60 % do 2,40 %. Ostatní položky mají jen nepatrný podíl na celkových výnosech. Celkové výnosy tvoří převážně jen výnosy z provozní činnosti.

Dále jsem provedla analýzu rozdílových ukazatelů respektive analýzu čistého pracovního kapitálu. Hodnoty jsou v kladných číslech, mají klesající hodnoty, ale jsou zkreslené, protože tvoří především krátkodobé pohledávky, které obsahují i položky dlouhodobě nelikvidní a to hlavně pohledávky po splatnosti a nedobytné pohledávky.

Z analýzy poměrových ukazatelů jsem nejdříve provedla analýzu aktivity. Na výsledcích je zřejmé, že v období 2011 – 2013 se obraty zásob, pohledávek i závazků snižují a DO zásob, pohledávek a závazků zvyšují, což není pozitivní, mělo by to být naopak. U analýzy hotovostní likvidity se v roce 2011 hodnota pohybovala v doporučené hranici, to znamená, že firma měla dostatek peněžních prostředků na úhradu svých závazků. V letech 2012 a 2013 se tyto hodnoty dostali pod doporučenou hranici tohoto ukazatele, čím by se lehce mohla firma dostat do platební neschopnosti. U pohotovosti likvidity firma dosahovala doporučených hodnot jen v roce 2011, v roce 2012 a 2013 byla hodnota pod doporučeným rozmezím. U běžné likvidity měla firma v období 2011– 2013 hodnoty v doporučeném rozmezí. Z analýzy zadluženosti je zřejmé, že firma vykazuje velmi vysokou zadluženost. Příčinou byl vzrůst krátkodobých závazků z obchodních vztahů a dlouhodobých závazků. Firma využívá k financování své činnosti více jak 90 % cizích zdrojů. U analýzy rentability firma u všech ukazatelů nabývá záporných hodnot, u rentability vlastního kapitálu, v roce 2012 a 2013 kdy byl podnik ve ztrátě a měl záporný vlastní kapitál, pak výsledná rentabilita nabývá kladných hodnot, což nedává žádný smysl.

Podle výsledků analýzy současného stavu pohledávek, bych firmě doporučila návrh na zlepšení řízení pohledávek. Vytvořením vnitropodnikové směrnice, která bude obsahovat pravidla a postupy v řízení pohledávek.

Firmě bych doporučovala zřízení nové pracovní pozice. Na tuto pozici by měla firma dosadit pracovníka, který má teoretické znalosti i praktické zkušenosti v řízení pohledávek. V jeho kompetenci by mělo být:

- každodenní kontrola úhrad faktur
- mít pevný dohled nad termíny
- sestavovat přehledné výjezdy o fakturách s překročenou splatností
- nastolit jasný a přísný postup při písemném a telefonickém upomínání
- sestavovat přehledné výjezdy o fakturách s překročenou splatností
- dohlížení na správnost faktur
- kontrolovat doručení faktur odběrateli
- správa informací o odběratelích jak stávajících, tak nových
- sestavení odběratelů do skupin dle platební morálky

Jako nákladově příznivé a přitom efektivní řešení bych firmě doporučovala tzv. outsourcing prostřednictvím specializovaných inkasních agentur. Dnes je obvyklé, že firmy předávají řízení a inkaso pohledávek specializovaným agenturám a věnují se především svému vlastnímu podnikání.

Principem agentury je zajistit věřitelem definovaný objem kroků vůči dlužníkům, které s vysokou mírou pravděpodobnosti zajistí úhradu existujících pohledávek bez nutnosti zahájení soudního řízení. Za tímto účelem inkasní agentura obvykle kontaktuje dlužníka písemně a telefonicky (zpočátku na kontaktních adresách a číslech předaných věřitelem), případně zajišťuje provedení osobní návštěvy na místě bydliště dlužníka. V ČR je inkasních agentur zabývajících se managementem pohledávek celá řada. Pracují většinou na základě mandátní smlouvy. Mnohé z nich nabízejí komplexní služby, ke kterým patří mimosoudní inkaso, pak soudní vymáhání, končící mnohdy výkonem rozhodnutí – tedy exekucí.

K zajišťovacím prostředkům, které firma využívá, patří úrok z prodlení a to ve výši 0,05 % a výhrada vlastnictví. Myslím si, že tyto zajišťovací prostředky jsou pro firmu nedostačující, proto bych firmě doporučila využít další možnosti k ošetření pohledávek, jako jsou např. bankovní záruka, ručení, pojištění pohledávek nebo záloha.

Dále bych firmě doporučila provádění finanční analýzy alespoň jedenkrát ročně, zaměřenou na analýzu pohledávek a závazků, hodnocení aktivity (obrat pohledávek a závazků, DO pohledávek a závazků), rozbor pohledávek (rozčlenění pohledávek podle rozvahy, rozbor pohledávek z obchodních vztahů zaměřený na lhůty po splatnosti dle různých časových intervalů), přehled celkové fakturace (přehled rozčleněný dle jednotlivých měsíců roku a identifikace největších dlužníků za příslušné období). Myslím si, že firma vystavuje zbytečně moc faktur i na malé částky do 5000 Kč, odběratelé se špatnou platební morálkou toho využívají. Z toho plyne, že firma by se měla soustředit spíše na maloobchodní prodej, tzn. prodávat za hotové peníze. V této problematické době by se firma měla zaměřit na schopnosti udržet si zákazníky s dobrou platební morálkou a pro následující období by prioritou neměl být pouze zisk, ale především solventnost, likvidita a zdokonalování cenového zvýhodnění. Výsledné hodnoty finanční analýzy vykazují negativní vývoj (např. ukazatelé rentability, ukazatelé zadluženosti), dále pak analýza řízení pohledávek má velké nedostatky. Z toho vyplývá, že celková finanční situace firmy je velmi špatná. Pokud firma nebude řešit tuhle situaci, dostane se do velkých finančních potíží.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo zhodnotit finanční situaci, ale také řízení pohledávek ve firmě Paulín s.r.o. v letech 2011 až 2013 a na základě zjištěných výsledků provést zhodnocení a doporučení ke zlepšení ekonomické situace firmy.

V teoretické části jsem vysvětlila význam finanční analýzy a její účel, popsala uživatele finanční analýzy, zdroje informací a metody finanční analýzy. Další část popisuje řízení pohledávek, možnosti zajištění a způsoby vymáhání pohledávek. V navazující praktické části jsem nejdříve představila firmu Paulín, s.r.o. a následně jsem provedla finanční analýzu za období 2011 – 2013 s pomocí absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů.

V bakalářské práci jsem také řešila problém řízení pohledávek ve firmě. Provedla jsem analýzu pohledávek, analýzu odběratelů, popsala způsob správy, jaké možnosti firma využívá k zajištění a jakým způsobem firma vymáhá pohledávky. Na závěr jsou shrnuty výsledky jednotlivých analýz, upozornění na problémové oblasti a návrh způsobu jejich řešení.

Součástí práce jsou také tabulky a grafy, které slouží k názornějšímu zobrazení vývoje jednotlivých ukazatelů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BAŘINOVÁ, Dagmar a Iveta VOZŇÁKOVÁ, 2007. *Pohledávky: právně, daňově, účetně*. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, 2007, 135 s. ISBN 978-80-247-1816-3.

GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ, 2008. *Finanční analýza a plánování podniku*. 3. vyd. Praha: Oeconomica, 180 s. ISBN 978-80-245-1108-5.

HOLEČKOVÁ, Jaroslava, 2008. *Finanční analýza firmy*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA, 2008. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

PAVELKOVÁ, Drahomíra a Adriana KNÁPKOVÁ, 2005. *Podnikové finance: studijní pomůcka pro distanční studium*. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 293 s. ISBN 80-7318-327-7.

PILÁTOVÁ, Jana a Jaroslav RICHTER, 2011. *Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi: praktická řešení a vzory, daňová a účetní problematika, vybraná související ustanovení*. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 119 s. ISBN 978-80-7263-678-5.

REŽŇÁKOVÁ, Mária, 2010. *Řízení platební schopnosti podniku*. 1. vyd. Praha: Grada, 191 s. ISBN 978-80-247-3441-5.

RŮČKOVÁ, Petra, 2011. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 143 s. ISBN 978-80-247-3916-8.

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2011. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

VRÁNOVÁ, Šárka, 2008a. *Finanční analýza*. Zlín: Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín.

VRÁNOVÁ, Šárka, 2014. *Finanční řízení III*. Zlín: Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín

WARREN, Carl S, 2015. *Survey of accounting*. 7th ed. Stamford, CT: Cengage Learning/South-Western, 701 s. ISBN 978-1-285-18348-0.

Interní materiály poskytnuté společností Paulín CZ s. r. o.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DM	Dlouhodobý majetek
EAT	Čistý zisk
EBT	Zisk před zdaněním
EBIT	Zisk před odečtením odpisů, úroků a daní
ČPK	Čistý pracovní kapitál
FM	Finanční majetek
DO	Doba obratu
ROA	Rentabilita celkového vloženého kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROCE	Rentabilita investovaného kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
VZZ	Výkaz zisku a ztrát

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Vývoj čistého pracovního kapitálu	41
Graf 2 Vývoj doby obratu aktiv	42
Graf 3 Vývoj ukazatelů likvidity	44
Graf 4 Struktura pohledávek	46
Graf 5 Podíl uhrazených a neuhrazených faktur	49
Graf 6 Vývoj neuhrazených pohledávek po lhůtě splatnosti v Kč	50

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Majetková struktura společnosti Paulín.....	30
Tab. 2 Horizontální analýza vybraných aktiv	31
Tab. 3 Vertikální analýza vybraných aktiv	32
Tab. 4 Finanční struktura společnosti	33
Tab. 5 Horizontální analýza vybraných pasiv	33
Tab. 6 Vertikální analýza vybraných pasiv	35
Tab. 7 Přehled nákladů	36
Tab. 8 Horizontální analýza nákladů	37
Tab. 9 Vertikální analýza nákladů	38
Tab. 10 Přehled výnosů	38
Tab. 11 Horizontální analýza výnosů	39
Tab. 12 Vertikální analýza výnosů	40
Tab. 13 Ukazatel čistého pracovního kapitálu.....	41
Tab. 14 Analýza aktivity.....	42
Tab. 15 Analýza likvidity	43
Tab. 16 Ukazatelé zadluženosti	44
Tab. 17 Ukazatelé rentability.....	45
Tab. 18 Struktura pohledávek.....	46
Tab. 20 Přehled fakturace v Kč	48
Tab. 21 Horizontální analýza celkové fakturace	48
Tab. 19 Pohledávky po lhůtě splatnosti	49
Tab. 22 Největší odběratelé firmy	51

